"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 154 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, heinäk. 2 p:nä—Tues., July 2 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Keski-Ontarion työläiset luokkavankien puolesta

Monisatalukuinen aluejuhlayleisö yhtyy vaatimaan heidän vapauttamista

Täällä viime lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina pidetty Keski-Ontarion työläisten aluejuhla muodostui valtavaksi joukkojuhlaksi, johon osanottajia oli saapunut autoilla Windsorla, Kirkland Lakea ja Timminsiä myöten. Juhlilla toimeenpannun runsaan urheilullisen ohjelman, esitettyjen näytöskappaleiden y.m. ohessa, joista julkaistaan selostukset toisessa yhteydessä, kiinnitti monisatainen juhlayleisö huomionsa niihin luokkataistelutapauksiin, jotka tänä päivänä askarruttavat jokaisen ajattelevan työläisen mielissä.

Niinpä sunnuntaina ja eilen toverien Ahlqvistin, Beckie Buhayn, Tenhusen ja Neilin puheissa selostettiin erikoisesti nykyistä kansainvälistä tilannetta, sen esille loihtima uuden suursodan vaara ja mikä asemä Canadan kapitalisteilla on tässä tilanteessa, sekä toiselta puolen ehdoton välttämättömyys mobilisoida kaikkien maiden työläisten voimat taisteluun imperialistista sotaa vastaan ja Neuvostoliiton puolustamiseksi, jota suurta taisteluryntäystä varten on ensi elok. 1 päivä määrätty erikoiseksi kansainväliseksi mielenosoituspäiväksi.

Edelleen kiinnitti juhlayleisö huomionsa Canadan vallassaolijain toimeenpanemiin työläisvainoihin, vaatien luokkavankeina viruvain toverien Vaaran, Murphyn y.m. vapauttamista. Asiasta sunnuntai-illan juhlailtamassa hyväksytty päätöslause kuuluu englanninkielellä seuraavasti:

Demand Release of Comrades Vaara and Murphy

This Mass meeting of about 500 workers assembled at the Liberty Hall Sudbury June 30 greets our class war fighter Arvo Vaara incarcerated in Burwash because of his loyalty for the working class demand his immediate release. We furthermore demand the release of Comrade Murphy who has been incarcerated in the Toronto jail for his part in the struggle for working class freedom of speech.

Suomennettuna:

Vaaran ja Murphyn vapauttamista vaaditaan

Tämä joukkokokous, käsittäen n. 500 työläistä, jotka ovat kokoontuneet Liberty haalille, Sudburyyn, kesäk. 30 pnä, tervehtii luokkamme taistelijaa Arvo Vaaraa, joka on vangittuna Burwashissa uskollisuutensa vuoksi työväen luokkaa kohtaan, ja vaatii hän viipymätöntä vapauttamistaan. Lisäksi me vaadimme tov. Murphyn vapauttamista, joka on teljettynä Toronton vankilaan osallistumisensa vuoksi työväenluokan taisteluun puhevapauden puolesta.

Maanantai-illan juhlanäytännössä hyväksyttiin seuraava

Taisteluterveh dys Canadan työläisten luokkasotavangeille

Toverit! Me Canadan kommunistipuolueen viidennen piirin vuotuisilla joukkojuhlilla Sudburyssa koolla olevat sadat työläiset ja koko pohjois-Ontarion työväenjärjestöjen edustajat, lähetämme veljellisen taisteluterveh dyksen teille, toverit Arvo Vaara ja Harvey Murphy, työläiset, jotka Canadan imperialistisen kapitalismin luokkaoikeus on teljennyt vankeuteen osanotostanne kärjistyvään taisteluun työläisten etujen ja oikeuksien puolesta Canadan työväenliikkeen taistelevan, kommunistisen, osan eturiveissä.

Olemme ylpeitä siitä rohkeudesta ja luokkauskollisuudesta, jota olette osoittaneet ja osotatte, ja lupaamme jatkaa taistelua teidän vapauttamiseksenne luokkavihollisemme vankeudesta sekä ponnistella työväenpuolustuksen edelleen lujittamiseksi Canadan työväenpuolustusliiton rakentamiselle.

Toverit, juhlimme Canadan työtätekevien luokkarintaman laajentamiseksi taistelua varten uutta imperialistista sotaa vastaan ja köyhälistön isänmaan — Sosialistisen neuvostotasavaltojen liiton puolustamiseksi, teollisuuden kapitalistista järkiperäistyttämistä ja työläisten elintason polkemista vastaan, fascismia, porvariston luokkavainoa ja valkosuomalaisuutta vastaan, ulkomaalaissyntyisten ja maassa syntyneiden työläisten lähentymisen, järjestämisen ja valistamisen puolesta imperialistisen kapitalismin hävittämiseksi työläisten ja maanviljelijäin tasavallan perustamisen kautta.

Eläköön riistetyn ja sorretun työväenluokan taistelu kapitalismia vastaan sosialismin — kommunismin puolesta!

Elintarvetyöläisten internationalessa tullut hajaannus

Neuvostoliiton järjestö, käsittäen kaksi kolmasosaa koko internationalen jäsenistöstä, erotettu noskelaisten toimesta

"Folkets Dageblad Politiken" kertoo, että Tukholmassa koolla ollut elintarvetyöläisten kansainvälisen liiton toimikunta on lähtenyt suoranaiselle hajoitustielle, karkoittamalla internationalista Neuvostoliiton elintarvetyöläisten liiton, jonka 500,000 jäsentä muodostavat kaksi kolmasosan koko internationalen jäsenistä ja joka suorittaa kaksi kolmas osaa sen kaikista veroista.

Vaativat toimintaa

Neuvostoliiton liitto on jo kuuden vuoden ajan kuulunut internationaleen, mutta kun sen edustajat Tukholmassa pidetyssäkin kokouksessa vaativat järjestön muodostamista todelliseksi taistelujärjestöksi, joka valmistautuisi päättävään taisteluun esim. yötyön poistamiseksi, sen uudelleen käytäntöönottamisen vastustamiseksi ja työväen aseman parantamiseksi, katsoivat amsterdamilaiset venäläiset sopimattomiksi seuraansa. Venäläiset olivat toimikunnan kokouksessa vaatineet taistelua fascismia vastaan, koska monessa maassa fascistit tuhoovat työläisten ammatilliset järjestöt, taistelun sodanvaaraa vastaan, suhteitten katkaisemista Geneven työtoimistoon, erikoisen lakkokassan perustamista j. n. e.

Erotusta "tulkitaan"

Kun venäläiset vielä olivat esittäneet, että Bulgariassa lakossa olevillle 25,000 tupakatyöläiselle lähetettäisiin 15,000 Sveitsin frangia avustukseksi, eroitettiin heidät. Venäläiset ovat esittäneet protestin hajoitustoimenpiteen johdosta. Amsterdamilaiset taas ovat selittäneet, että he ovat eroittaneet vain Neuvostoliiton edustajat. Mutta kun kumpikin venäläisten edustaja oli liittonsa päätoimitsijoita, ei eroittamista voi käsittää muuksi kuin venäläisen liiton eroittamiseksi kansainvälisestä liitosta, lausuu F.D.P.

"Kristitty kenraali" sopinut Nankingin kanssa

Lähteekin ulkomaille Nankingin lähettinä

PEKING, Kiina, kesäk. 30. — Nankingin hallituksen taholta ilmoitetaan, että "kristitty kenraali" Feng Yu-Hsiang lähtee ulkomaille Nankingin hallituksen edustajana "tutkimaan teollista kehitystä Euroopassa ja Amerikassa". Fengin sanotaan "sopineen ristiriidat Nankingin hallituksen kanssa ja hänen entistten ansioittensa vuoksi on Nankingin hallitus peruuttanut kaikki rankaisutoimenpiteensä Fengia vastaan".

Kiinan johtavat militaristit siis näyttävät päässeen suurempaan yksimielisyyteen. Kiinan työläisten ja talonpoikain sortamisessa.

TAANTUMUKSELLISUUDEN TODISTUS SEKIN

KINGSTON, Ontario. Porvarillinen kouluhallinto on päättänyt ettei Kingstonin kansakouluihin saa rakentaa koululapsille mitään kylpylaitteita, jollaisia suihku- ja ammekylpylaitteita suunniteltiin uusiin koulurakennuksiin. Verukkeena esitettiin, että saattaisi syntyä ikävyyksiä lasten vanhempien kanssa, jos lapsille annettaisiin kylpyjä ilman heidän lupaa. Kehittyneimmissä maissa on kansakouluihin varattu lasten terveydelle niin tärkeät kylpylaitokset puhumattakaan vapaista koulukeittiöistä ja ilmaisten vaatteiden jakelusta. Canadassa ei yhteiskunta, joka tyrkyttää lapsille kapitalistista kasvatusta, varaa monin paikoin edes vapaita kirjojakaan.

Sudburyn aluejuhla-kilpailut

UUSI LIITON ENNÄTYS MIESTEN 4x100 M. VIESTISSÄ — KIINNOSTAVA VOIMISTELUESITYS

Sudburyssa viime lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina vietetyssä Keski-Ontarion työväen aluejuhlassa suoritettiin laajoja urheilukilpailuja täkäläisen urheiluseura "Kisan" järjestämänä.

Lauantaina oli ikämiesten viisiottelu (kuula, pituus, kiekko, korkeus ja 100 m. juoksu). Tulokset olivat: O. Niemi, Creighton "Yritys", 307.93 pist.; A. Heiskanen, Sudburyn "Kisa", 307.30 pist. ja E. Nyfors, Creighton "Yritys", 276.90 pistettä. Parhaat tulokset eri lajeissa olivat: Kuula 976 cm. (Nyforsin tulos); pituus 470 cm. (A. Heiskanen); kiekko 28.65 m. (O. Niemi); korkeus 143 cm. (O. Niemi). "Kisalainen" O. Lind myöhästyi alusta, joten ei päässyt mukaan.

Lauantaina oli tämän lisäksi vain poikain pussijuoksu, jonka voitti J. Johnson.

Sunnuntain kilpailut

Sunnuntaina oli miesten 1,600 m. viesti (600x400x300x200x100 m.). Creighton "Yrityksen" joukkue saavutti parhaan ajan 3 min. 59.4 sek.; toiseksi "Kisan" joukkue 3 min. 59.8 sek. ja kolmanneksi Beaver Laken "Jehun" joukkue, ajalla 4 min. 11.2 sek. Cr. "Yrityksen" tulos julistettiin kuitenkin mitättömäksi sattuneen vahingon takia ja kilpailu uudestaan suoritettavaksi kokonaisuudessaan. *)

Naisten kolmiottelun (100 m. juoksu, kuulantyöntö ja pituushyppy) voitti Aune Ritari, "Kisästa", 191.37 pisteellä; toiseksi Nellie Salo samasta seurasta 182.73 pist. ja kolmas Elsie Laakso, "Jehusta", 176.64 pistettä. Neljäs Fenni Kolari, "Jehusta", 162.09 pist. Parhaat yksityislajeissa: 100 m. juoksussa Aune Ritari, 14.8 sek.; kuulantyönnössä Elsie Laakso, 659 cm. ja pituushypyssä Nellie Salo, 363 cm.

Poikasten perunaviestin voitti Beaver Laken joukkue, saaden kiertopalkinnon lopullisesti haltuunsa.

Köydenvetoon osallistui vain Creightonin "Yrityksen" ja Sudburyn "Kisan" joukkueet, "Kisan" voittaessa.

Sunnuntaipäivän ohjelma päättyi 5,000 metrin juoksuun, jonka T. Torvi Beaver Laken "Jehusta" voitti, ajalla 18 min. 11.8 sek. Toiseksi P. Lähde, "Kisa", 18 min. 37 sek. ja kolmas L. Laine, "Jehu", 20 min. 4 sek.

Maanantain kilpailut

Viimeisenä juhlapäivänä aloitettiin kilpailut miesten viisiottelulla (pituus, kuula, korkeus, keihäs ja 100 m. juoksu). Tulokset olivat: I. Järnefelt, Cr. "Yritys", 358.78 pist.; toiseksi E. Perä, samasta seurasta, 340.03 pist. ja kolmanneksi V. Kangas, "Kisa", 329.70 pist. Lähinnä olivat L. Kolari, "Jehu", 328.61 pist.; P. Häkkinen, "Kisa", 324.63 pist.; V. Kotila, Cr. "Yritys", 322.28 pist., ja V. Göös, samasta seurasta, 318.07 pist. Eri lajeissa johtivat: pituushypyssä I. Järnefelt, 590 cm.; 100 m. juoksussa I. Järnefelt 12.4 sek.; kuula, E. Perä, 11.16 m.; korkeushyppy, I. Järnefelt 156 cm. ja keihäs, I. Järnefelt 43.42 m. Viisiottelun tuloksiin vaikutti se, että sade oli keskeyttänyt kilpailun ja kolme osanottajaa oli poissa, kun ottelun viimeistä lajia, keihäänheittoa, jatkettiin. Kaikkiaan oli 17 osanottajaa ottelun neljässä lajissa.

Joukkovoimistelu-esitys tarjosi mielyttävän uutuuden

Kello 1 aikaan päivällä suoritettiin eri urheiluseurojen voimistelijain yhteinen voimistelu-esitys, jolla-

*) Palkintolautakunta julisti Cr. "Yrityksen" tuloksen mitättömäksi 1,600 m. viestin suhteen sen johdosta, että muuan juoksija oli rikkonut radan. Mutta koska rata todettiin muuten olleen epäselvästi viitoitettu sen johdosta, että ankara tuuli oli puhaltanut pois kalkkimerkinnät, päätti palkintolautakunta, että kysymyksessä olevan viestijuoksun kiertopalkinnosta kilpailaan uudestaan eli lopullisesti jossakin toisessa vielä tämän kesän aikana Sudburyssa toimeenpantavassa kilpailussa.

Kolme vapautettu kapinasyytöksestä

Työläiset oli vangittu neljä vuotta takaperin

PITSBURGH, Pa. — Täkäläisessä kriminaalioikeudessa vapautettiin viime keskiviikkona kolme työläistä "kapinasyytöksestä".

Syytetyt olivat Guido Mascio, Ralph Ferrone ja Joseph Leone. Heidät vangittiin lähes neljä vuotta sitten eli joulukuussa v. 1925, jolloinka vaugittujen hallusta löydettiin "anarkistista kirjallisuutta". Syyttäjälakimiehen palveluksessa oleva "radikaalien toiminnan seuraaja" Henry Lenon selitti tuomarille, että nyt on päästy selville, että löydetty kirjallisuus ei ole anarkistien kirjallisuutta, vaan oli kysymyksessä fascistivastainen kirjallisuus, jonkalsinen ei vielä ole kielletyä tässä maassa. Takauksella vapaana olleiden syytettyjen kuitenkin täytyi maksaa oikeuskulungit jutussaan, jossa heidät vapautettiin syyttöminä. — Eteenp.

Palkkojen alennus johti autotyöläiset lakkoon Detroitissa

Lakko syntyi Fisher autokoritehtaalla

DETROIT, Mich. — (FP) — Fisher Body korporatsionin autokorien valmistajat ovat lakkoutuneet, tyytymättöminä 33 prosentin palkkojen alennukseen. Autotyöläisten unio no. 127 on ryhtynyt avustamaan lakkoa, järjestäen lakkovahdinnan ja palnattaen lentolehtisiä. Myöskin lakkolaisten kokouksia on kutsuttu koolle.

Tarkoituksena on saada muutkin ammattilaiset yhtymään lakkoon; arvellaan, että metallityöläiset yhtyvät lakkolaisiin. Lakon valkutuksesta on tehdas no 18 pysähdyksissä ja kompania aikoo tuoda rikkureita muista verstaista. — Fisher Body Co, on General Motorsin alayhtiö.

Meksikon työläiset ja talonpojat aseistautuvat

MEXICO CITY, kesäk. 30. — Mexikon Työläisten Yleisliitto (General Workers' Confederation) on hyväksynyt päätöslauselman, jossa kehoitetaan työläisiä ja talonpoikia "aseistautumaan vihollisen mahdollisen hyökkäyksen varalta". Aseita kehoitetaan hankkimaan kaikilla mahdollisilla tavoilla, "josta ohjeet annetaan myöhemmin". Kirjelmässä selostetaan, että aseistautuminen on välttämätöntä "koska työläisiä ja talonpoikia vastaan jatkuvasti hyökätään".

Mainitun järjestön jäsenistöstä on suurin osa tunnettu vallankumouksellisiksi, mutta johtajisto äärimäisen taantumukselliseksi. Siksi järjestö vielä kuuluu Amsterdamin kansainväliseen ja kielsi federatsioni äskettäin kommunisteilta oikeuden osallistua kongressiinsa.

laiset ovat uutuuksia Canadan työväenurheiluliitossa. Esitys vaikutti katsojiin erittäin kauniilta, soiton tahdissa esitettyine rytmillisine liikkeineen. Yleisön puolesta lausui tov. S. Neil kiitokset voimistelijoille. Toivottavasti tällaiset joukkoesitykset tulevat yhä suuremmassa määrässä harjoittelun alaiseksi urheiluliitossamme, sillä niihin sisältyy todellinen joukkourheilu, jota työväen urheiluliittojen on edistettävä.

Muita kilpailuja

Vielä suoritettiin miesten 4x100 viesti, jonka voitti Cr. "Yrityksen" joukkue, saavuttaen uuden liittoennätyksen 50.8 sek. Toiseksi tuli "Kisan" joukkue, ajalla 54.2 sek. ja kolmas Kirkland Laken "Jymyn" joukkue, 57.5 sek.

Naisten 4x100 m. viestin voitti Beaver Laken "Jehun" joukkue, ainoana kilpailijana. Mainittakoon, että Sudburyn "Kisan" joukkue oli mennyt sadetta pakoon, eikä osallistunut kilpailuun. "Jehun" joukkueen aika oli 67.5 sek.

1,500 m. juoksun voitti P. Jansson "Kisasta", ajalla 4 min. 36.7 sek.; toiseksi V. Göös "Yrityksestä", 4 min. 36.9 sek.; kolmanneksi S. Kotila samasta seurasta, 4 min. 57 sek. — B. T.

Nosket isännöivät Suomen T.U.L:n liittokokouksessa

VAALIPETOKSILLA PÄÄSSEET ENEMMISTÖKSI; EI MITÄÄN OIKEUKSIA VASEMMISTOLLE

Suomen lehdet kertovat, että Suomen Työväen Urheiluliiton liittokokous alkoi Helsingin Säätytalolla kesäk. 10 p:nä. Kun herra Kostiainen oli ilmoittanut, että "kaikkien edustajiksi valittujen edustajain valtuudet ovat kunnossa", huomauttivat vasemmistolaiset, että äänestysten tulosten johdosta liikkuu huhuja väärinkäytöksistä ja siksi olisi asiasta liiton arvonkin tähden saatava täysi selvyys. Ehdottavat valittavaksi puolueettomasti kokoonpannun 5-henkisen komitean tutkimaan huhujen todenperäisyyttä. Enemmistönä olevat sosialidemokraatit rajoittivat heti puheenvuorot asiasta ja kumosivat esitykset.

Puheenjohtajiksi valittiin sosdemit Kivimäki, Vilppula ja R. Heinonen. Vasemmistolaisia ei otettu huomioon. Sihteereiksi valittiin kiivaat sosialidemokraatit Kostiainen, Helenius ja Salonen. Vasemmistolaisten ehdokasta ei otettu huomioon. Vasemmistolaiset esittivät, että kokoukselle hankitaan pikakirjuri. Sosdemit löivät esityksen alle. Pöytäkirjain tarkastajiksi valittiin sosialidemokraatit Koivisto ja L. Nieminen; vasemmistolaiset esittivät, että pöytäkirjan tarkastajiksi valittaisiin yksi kummastakin ryhmästä; esitys kumottiin.

Vasemmistolaiset esittivät, että edustajakokous pidettäisiin työväentalolla, koska Säätytalo on puhtaasti porvarillinen laitos. Sosdemit kumosivat esityksen. ollen Säätytalon kannalla. — Kaikki nämä päätökset tehtiin 42 äänellä 27 vastaan, joka osoittaa sosialidemokraattien ja vasemmistolaisten voimasuhteet liittokokouksessa. Kokous jatkuu.

Suomalaisten merimiesten työsopimus sanottu irti

Merimiehet vaativat parannuksia epäkohtiin

HELSINKI. — "T. Tiedonantaja" kertoo, että S. Kuljetustyöläisten liiton Suomen laivanvarustajain ja Suomen merimiesten ja lämmittäjäin välinen palkka- ja työehtosopimus on sanottu viimemainitun taholta irti. Sopimus on ollut voimassa yli kahden vuoden ajan ja on sitä yleensä, pienempiä poikkeuksia tai väärinkäsityksiä lukuunottamatta, tarkoin noudatettu sekä laivanvarustajain että merimiesten puolelta.

Syy, miksi sopimus merimiesten taholta irtisanottiin johtuu siitä, että nykyisessä työehtosopimuksessa on vajanaisesti määritelty eräät kohdat, joten niissä helposti voi sattua väärintulkitsemisia. Lisäksi ei nykyisessä sopimuksessa ole mitään määritelmää eräistä merimiehille hyvinkin tärkeistä eduista, joita jo nauttivat esimerkiksi Suomen suurimman laivanvarustusliikkeen lähes kaikilla aluksilla, mutta sensijaan toisten liikkeiden omistamilla aluksilla vain osittain. Myöskin palkkoja esitetään koroitettavaksi suunnilleen samaan tasoon kuin maksetaan teollisuustyöläisille.

Tieto koululaivan tuhoutumisesta varmistuu

60 matkustajaa ja miehistö hukkunut

KÖPENHAMNA, Tanska, kesäk. 30. — Radiosanomassa, joka on saapunut tänne "Mexico"-nimisen laivan kapteenilta, Christenseniltä, kerrotaan, että tanskalaisen "Kobenhavn"-nimisen purjelaivan osia ovat alkuasukkaat nähneet etelässä Tristen da Cunha saariston luona. Tiedonanto toteaa sen olettamuksen, että mainittu tanskalainen laiva on haaksirikkoutunut ja sen matkustajat ja miehistö on hukkunut.

Kobenhavn-laiva, joka oli yksi suuremmista purjelaivoista, oli matkalla viime tammikuussa Etelä-Amerikasta Tanskaan ja on se kadonnut sillä matkalla, mutta ennen ei ole saatu mitään tietoa. Laivan mukana oli noin 60 matkustajaa, kaikki tanskalaisia merikoululaisia, sillä alus oli tanskalainen koululaiva.

"Mexico"-laivan kapteeni ilmottaa, että sumusen ilman takia ei ole voitu saada lisäselvyyttä onnettomuuden suhteen.

Taistelu hajaannusta vastaan Yhdysvaltain kom.-puolueessa

Ent. puoluesihteeri Jay Lovestone eroitettu puolueesta

NEW YORK. — "Daily Workerin" kesäk. 27 päivän numerossa kerrotaan, että Yhdysvaltain kommunistipuolueen keskuskomitea on päättänyt erottaa puolueen ent. sihteerin Jay Lovestonen puolueen jäsenyydestä sen johdosta, että L. oli rikkonut puolueen kuria ja Kominternin sekä Yhdysvaltain puolueen sääntöjä. Eroittamispäätös perustuu lähinnä Kominternin toimeenpanevan keskuskomitean politttisen sihteeristön Moskovasta, kesäk. 22 pnä lähetettyyn sähkösanomaan, jossa m.m. sanotaan, että toveri Lovestone lähti kesäkuun yhdentenätoista päivänä matkalle Amerikan Yhdysvaltoihin huolimatta Kommunistisen Internationalen Keskuskomitean Politttisen Sihteeristön päätöksestä. Huolimatta hänen antamastaan lupauksesta, että hän tulee antamaan lehdistöä varten poliittisen julistuksen, tunnustaen virheensä, tuomitsee ryhmätyöskentelynsä, sekä alistuu työskentelemään Kominternin Keskuskomitean päätöksien mukaisesti, ei hän kuitenkaan sellaista julistusta antanut.

Lovestone oli aikaisemmin esittänyt sellaisen olettamuksen, että monet, vaikkakin julistavat myötätuntonsa Kominternin Avoimelle kirjeelle, eivät ole tehneet sitä vilpittömästi ja että "he näyttelevät alistuvaisten osaa, tarkoituksella säilyttää heidän ryhmäkoneistonsa särkemättömänä", joka Lovestonen oman lausunnon perusteella oli entisellä puolueen keskuskomitealla.

Politttinen sihteeristö painostaa, että kaikkien Lovestonen ryhmän kannattajien, jotka vilpittömästi haluavat työskennellä Kominternin Keskuskomitean päätöksien puolesta, tulee käsittää ehdottoman tarpeelliseksi Lovestonen sellaisen olettamuksen avoimen hylkäämisen, ja vaatii, että kaikkien Lovestonen entisten kannattajien tulee julkisesti julistaa, että he katkaisevat hänen kanssaan kaikki suhteensa.

Lovestone oli ryhtynyt toimimaan puolueen eroamiseksi Kominternista

Yhdysvaltain puolueen politttinen komitea on julkaissut otteita Lovestonen sähkösanomasta, joka on lähetetty Yhdysvaltoihin toukok. 15 pnä, ja joka sisälsi määräyksen ryhtyä kaikkiin organisaattorisiin toimenpiteisiin Yhdysvaltain sektionin eroamiseksi Kommunistisesta Kansainvälisestä.

Sittemmin kesäk. 9 pnä Moskovasta lähettämäänsä sähkösanomassa oli hän lausunut seuraavasti:

"Ollen edelleenkin ristiriidassa (Kominternin) Avoimen Kirjelmän ja sen organisaattoristen ohjeiden kanssa ja vakuutettu, että ne eivät tule olemaan hyödyksi puolueelle, minä täten kuitenkin tuomitsen kaiken Kominternin päätösten vastustamisen ja kehoitan Puolueen jäseniä olemaan vastustamatta tai hidastuttamatta Kommunistisen Kansainvälisen toimeenpanevan komitean päätöksien käytäntöönpanoa. Samalla minä peruutan aikaisemman selostukseni ei-alistumisestani puhemiehistön tahtoon virheellisenä ja ei-sallittuna Kominternissa, ja esitän tämän selostukseni alistumisestani Kommunistisen Kansainvälisen toimeenpanevan komitean päätöksiin siten peruuttaen edellisen selostukseni

"Minä jäävämättömästi vaadin kaikkia tovereita luopumaan ryhmätaistelusta ja hajoittamaan ryhmät."

Keskuskomitean sihteeristö yllaolevan kaapelisanoman johdosta päätti ilmoittaa Kominternille pitävänsä Lovestonen selostusta riittämättömänä. Sihteeristö myöskin päätti, että yllaolevaa kaapelisanomaa ei julkaista.

Tov. Wolfe erotettu puolueen politttisesta komiteasta

Taistelu Lovestonea ja hänen kannattajiaan vastaan on myös johtanut toveri Bertram D. Wolfen erottamiseen puolueen politttisesta komiteasta. Wolfe oli myöskin ilmoittanut, että hän ei hyväksy Kominternin lähettämää avointa kirjettä Yhdysvaltain puolueelle kohdistuvine ohjeineen ja päätöksineen, selittäen alistuvansa vain "kurinpidollisista ja lojaalisista syistä".

Juhlallinen vastaanotto Amerikan suomalaisille

Helsingin työväestö järjesti vastaanottojuhlan "Lancastrian" matkustajille

Juuri saapuneet Suomen lehdet kertovat, että Helsinkiin saapui t.k. 11 p:nä "Lancastrialla" Amerikasta 630 kolmannen luokan matkustajaa ja 40 toisen luokan matkustajaa, Amerikan suomalaisia, jotka olivat lähteneet merimatkalle Bostonista ja New Yorkista. Sosialidemokraatit ja porvarit olivat järjestäneet Kinopalatsiin siirtolaisten kalastustilaisuuden, mutta suurin osa matkustajista marssi satamasta suoraan Työväentalolle, vaikka siellä ei ollutkaan juuri sijoin mitään erikoistilaisuutta.

Siirtolaisten vastaanottojuhla oli järjestetty vasemmistolaisten toimesta Helsingin työväentalolle seuraavaksi illaksi. Tilaisuus muodostui jälleen erittäin valtavaksi, laheskään kaikki pyrkijät eivät päässeet sisälle. Mainitsemme lyhyesti minkälainen oli ohjelman suoritus.

H:n työv. yhd. soittokunta soitti useita kappaleta. Ytimekkään avauspuheen piti ent. Amerikan suomalainen Nillo Väliäri. V. Paulin lausui Kaatran "Spartacuksen" ja A. Linnala esitti lauluja. A. Salonen esitti runon, "Kapsainvälisen" säestyksellä. Lauri Saloranta esitti kanteleensoittoa. Amerikasta saapuneista tov. Kulsma (New Yorkin alueen naissihteeristöstä) esitti toverilensa puolesta terveh dyksen Suomen työläisille. Martha Kainu (Clevelandista) ja Fanni Ojanpää (Detroitista) esittivät V. Virtasen säveltämän "Raatajan Serenaadin", jonka yleisö vaati toistettavaksi (matkalla oli joku Lempi Simonson-Rimpilä esittänyt saman serenaadin porvareille, mutta väärentänyt sanat "sopiviksi"). Varsinaisen juhlapuheen piti Eino Pekkala, kuvaten Suomen työväenluokan taisteluita. C. K. Hardman-Klikka (Duluthista) esitti itse sepittämänsä runon "Sodan palkka"; esitys mainitaan harvinaisen hyväksi. Lauluvelkot suorittivat lukuisia kuoroesityksiä ja Jyryn pojat vasaravoimistelua. Yleisö lauloi torvisoittokunnan säestyksellä "Kansainvälisen", jonka jälkeen alkoi yleinen tutustuminen ja tanssi.

Täksikin illaksi olivat sosialidemokraatit yhdessä porvarien kanssa järjestäneet Amerikasta tulleille kemut, joita työläiset kuitenkin olivat tarkoin karttaneet.

Lukuisia auto-onnettomuuksia

Useita ihmisiä kuollut, toisia loukkautunut

Brantesta, Ont., ilmoitetaan. Mrs. Vera Manion kuoli silmänräpäyksessä ja Lansing Rogers sekä hänen vaimonsa loukkautuivat vaarallisesti, kun heidän autonsa ajoi hurjalla vauhdilla kuorma-autoon täällä eilen. Rogers ja hänen vaimonsa on viety Hamiltonin sairaalaan. Kuorma-autonkuljettaja Dear loukkaantui lievästi.

Kingstonin maantiellä törmäsi eilen muuan auto, jota poliisikonstaapeli J. Lawlor ohjasi, kuorma-autoon sillä seurauksella, että Lawlorin viisivuotias Frances-niminen tytär loukkautui niin pahoin, että kuoli sairaalassa myöhemmin, ja hänen 15-vuot. sisarensa Kathleen myöskin sai hengenvaarallisia vammoja. M.m. olivat lentävät lasinkappaleet viiltäneet hänen kaulansa melkein poikki. Lawlor itse sai vaikeita vammoja rintaansa.

Yritettyään huolimattomasti sivuuttaa erästä edessä kulkenutta kuorma-autoa, ajoi muuan Chapman-niminen mies autonsa erään vastaantulevan auton kylkeen Danforthin maantiellä lähellä Thyra Avenueta. Neljä autossa ollutta henkilöä laukkautui.

Cornwall, Ont., kesäk. 28. — Eilen ajoi D. A. Grant-niminen mies autonsa ojaan täältä sillä seurauksella, että auto kaatui hänen päälleensä ja hän menetti henkensä.

Oshawa, Ont., kesäk. 28. — Täältä kotoisin oleva Mrs. Percy Read matkaa loukkaantuneena sairaalassa ilman sanottavia elämisen toiveita. Hän loukkautui, kun auto, jota hänen miehensä ohjasi, törmäsi Courticessa eräseen autoon, joka oli menossa maantielle eräältä auto-asemalta. Readien auto rikkoutui ja kaatui kumoon koko auton painon ruhjotessa Mrs. Readin rintakehää.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa päiväkannettaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
B. C. NEIL, A. VAARA (vastikassa), B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstanmm. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avantoerotilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiittoilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja ansoilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Jos että milloin tahansa saa vastausta kysymiseen kirjeessänne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimenomaisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja atomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

MacDonaldin Washingtonin matka

J. Ramsay MacDonald, Suurbritannian ns. "työväen pääministeri", on kääntänyt kasvonsa Washingtoniin eikä Moskovaan politiikassaan. Hänen hallituksensa tahtoo kehitellä "ystävällisiä" suhteita Wall-kadun imperialistisen valtaklikin kanssa. MacDonald hylkää Neuvostoliiton täydellisen aseistariisumisohjelman, ainoan todellisen maailmanrauhanohjelman nykyään ja tahtoo manöveerailla Washingtonin kanssa, kuten Baldwin ennen häntä, voittaakseen suotuisamman aseman varustelukilpailussa.

Tässä suhteessa MacDonald on tullut Baldwinin tilalle, joka aikaisemmin suunnitteli Washingtonin matkaa Hooveria tapaamaan. Britannian vaalit vaihtoivat pääministerejä, mutta eivät ne muuttaneet niiden imperialistisen tehtävän luonnetta. Se paljon kehuttu Britannian imperialismin "jatkuva politiikka" ei tule horjahtamaan tavalliselta ladultaan hetkiseksikään siinä valtakunnassa, jonka rajojen sisällä otaksutaan auringon laskematta paistavan ikuisesti.

MacDonald lähestyy Hooveria Wall-kadun uuden lähettilään Dawesin välityksellä. Tämä herra on kuuluisa lakonsärkemispolitikastaan ja oli hän äskettäin tämän maan varapresidenttinä. Lontoossa ei ole Neuvostoliiton lähettilästä, vaikka fascistisessa Italiassakin sellainen on, koska tuo tyrannimaa on pakotettu tunnustamaan neuvostohallituksen.

Äärimmäisen taantumuksellinen London Times, Neuvostoliiton ja yleensä työväenluokan leppymätön ja katkera vihollinen, iloitsee MacDonaldin suunnitellusta Washingtonin matkasta, lausuen sen johdosta, että "on mahdoton kuvitella mieluisempaa todistusta brittiläisen ulkopolitiikan entisellään jatkumisesta".

Merkittävä on, että Washingtonin matkan esityksen ensimäinen salullepanija oli tässä maassa oleva Britannian lähettiläs, Sir Esme Howard, jonka, virkaherran, samoin kuin koko imperialistisen koneiston "työväenhallitus" sai perinnöksi.

Brittiläisen diplomatian tehtävänä tulevaisuudessa, kuten menneisyydessäkin, tulee olemaan ensimäisessä juoksuhautalinjassa oleminen brittiläisen imperialismin etujen puolustamisessa, etumaisena oleminen varustelukilpailussa, ensi tilalla oleminen maailmanmarkkinain kilpailussa, brittiläsen vientikumin ristiriidassa ja muissa samanlaisissa kilpailuissa, taistelussa Britannian aseman ylläpitämisen puolesta Romaanisen Amerikan maissa, missä brittiläistä pääomaa on sijotettu, samoin Kiinassa ja kaikkialla.

Päinvastaiseen suuntaan kulkeminen merkitsee brittiläisen imperialismin kukistamista ja vain Britannian kommunistipuolue sen suunnan puolesta taistelee. MacDonaldin "työväenhallitus", kuten jo on osotettu, on brittiläisen imperialismin paras tuki sen nykyisessä kriisissä. Työläiset kääntävät vähitellen selkänsä sellaiselle hallitukselle ja kääntävät kasvonsa Neuvostoliittoon, eivätkä Washingtoniin. — *Daily Worker.*

Vallankumouksellinen liike Intiassa

Intian työväenluokka alkaa entistä enemmän vapautua porvarillisten johtajain vaikutusvallan alaisuudesta ja käydä entistä yhteenliittyneimmin rivein kokoamaan voimiaan taisteluun omaa porvaristoa ja ulkomaalaisia imperialisteja vastaan.

Paraillaan käydään Intian suuressa teollisuuskeskuksessa Bombayssa sitkeää kutomateollisuustaistelua, jossa on lakossa oli 100,000 työläistä. Nykyinen lakko syntyi pian edellisen lakon päättymisen jälkeen ja vaativat työläiset otettavaksi takaisin töihin 6,000 erotettua työläistä. Englannin imperialistit mobilisoivat kaikki käytettävänään olevat voimat työläisten luokkataistelun tukahduttamiseksi. Englantilaiset teollisuusherrat panivat sotaherransa keskittämään Bombayhin ja muihin teollisuuskeskuksiin suuria maa-, meri- ja ilmavoimia. Samalla Intian kansallinen porvaristo on valmis tekemään työläisten kustannuksella sovinnon Englannin imperialistien kanssa, säilyttääkseen riistorauhansa Englannin verivaltiaiden pistinten turvin.

Näin Intian vallankumouksella on vastassaan suuria vaikeuksia. Satamiljoonaiset talonpoikaisjoukot ovat suureksi osaksi vielä niin takapajuisella kehitysasteella, että niistä ei vielä tällä hetkellä ole paljoakaan avun toivoa vallankumoustaisteluissa. Intian porvariston ja englantilaisten imperialistien iskun kärki kohdistuukin tällä hetkellä pääasiassa Intian proletariaatin sydämeen.

Voidakseen heikentää vallankumouksellista ja kansallista liikettä Englannin porvaristo koettaa tehdä kaikkensa vihamielisyyksien ylläpitämiseksi muhamettiläisten ja intialaisten välillä. Englannin agentit ovat uupumattomassa työssä kylvääkseen uskonnollista vihamielisyyttä tietämättömän kansan keskuuteen ja saadakseen ne suorittamaan verisiä progromeja, jotta sitten "järjestysvaltakin" saisi tilaisuuden "toimia".

Veriset yhteentörmäykset ja työläisjoukkojen pieksännät ovatkin jokapäiväisiä ilmiöitä niin Intian teollisuuskeskuksissa kuin monin paikoin maaseutuakin. Samalla on työläisten ja talonpoikain aineellinen asema mitä kurjin, sillä kapitalistiset riistäjät pitävät huolen siitä, että tuon maailman rikkaimman maan työtätekevien joukkojen on asuttava mitä kurjimmissa hökkeleissä ja usein nälkäkuoleman partaalla.

Mutta tämän riiston ja sorron keskeltä nostaa Intian työväestö entistä uhkaavampana päätään. Ja laajojen kansanjoukkojen alkaessa herätä kansalliseen vapaustaisteluunsa tulee Intian proletariaatti kulkemaan sen ensi riveissä, joukkoja johtaen ja järjestäen. Vain työväenluokka voikin vapauttaa 320-miljoonaisen Intian kansan Englannin imperialismin orjuudesta. Vain se voi viedä mukanaan Intian talonpoikaisjoukot taisteluun maan ja vapauden puolesta.

Canada--imperialistisen kapitalismin taistelukenttä

Amerikan ja Britannian etutaistelu Canadan rautateiden ja vesikulkuväylien kehittämisestä

Kirjoituksessa "Dominion päivä" — Canadan porvariston riippumattoman kapitalistisen rosvoamisen ja riiston perustuslain juhla", käsiteltiin lyhkäisesti Canadan kapitalismin kehityksen historiaa, sekä johtavia tekijöitä brittiläisten ja amerikalaisten imperialististen voimien keskeisten ristiriitojen temmellyskenttänä, mikä on tämän päivän polttavin kysymys. Tässä yhteydessä, eikä oikeastaan missään yhteydessä ole tullut kiinnitettyä huomiota Canadan rautatie-linjain kehityksen tutkimiseen, millä huomattava merkitys tulevaisuuden kannalta.

Grand Trunk rautatie, lukuunottamatta Amerikan rajalta Sarniasta länteen päin tehtyä myöhäisempää jatkoratata Yhdysvaltain keskivaltioiden johtavaan kaupunkiin Chicagoon, rakennettiin viime vuosisadan puolivälissä tarkoituksella johtaa Mississippi-joen laakson rikkaudet ja tuotteet keskukseen, missä yhdistyivät New Yorkista ja Philadelphiasta tulevat radat Montrealissa, matkalla Liverpooliin.

Samalta näkökannalta lähtee tämän päivän vesitien kehittäminen valtamerilaivain kuljettamista varten St. Lawrence-joen alasuusta Fort William, Duluthin ja Chicagon satamiin. Suunnitelma, jota voidaan Montrealista päin katsoa epäilyttävämpänä kuin luonnollista sähkövoimatrustien kinastelua, sillä tämän kautta sivuutettaisiin Montrealilta ne tuhannet liikenteen vaikutuksesta lisääntyvät tulolähteet, jotka siirtyisivät noihin maailman viljasatamiin.

Montreali on uusiintuvasti joutunut olemaan Hudson Bay komppanian kautta sijoituksensa laillistuttaneiden New Yorkin ja Bostonin rahamiesten huomion kohteena, samoin kuin lontoolaisten finanssiilähentymisen suunnuslasina, jonka takaa ovat loistaneet Canadan ja Yhdysvaltain keskilännen rikkaudet.

Myersin kuvaukset taisteiusta Dominion hallitukselta konsessionin saamiseksi mantereen läpi kulkevan rautatien rakentamiseen osoittavat äärimmilleen kehittyneen lahjomisen ja keinottelun, joka kesti toistakymmentä vuotta ennen kuin Canadan Pacific rautatien rakentamisen alkaminen kävi mahdolliseksi. Vuosiksi aina suunnitelma haudattiin vastakkaisten voimien taholta, Montrealin ja Yhdysvaltain rahamiesten taholta yhdeltä puolen ja toiselta puolen Lontoon rahamiesten, joiden edustajat esittivät lausuntojaan Winnipegistä, kunnes vihdoin venäläis-sodan hetkellä v. 1878 Englannin hallituksen taholta tuli voimakkaana pyrkimys rautatien rakentamiseen, jota myöten, jos tarve vaatii, voidaan sotajoukkoja kuljettaa Intiaan, ellei se käy mahdolliseksi Välimeren ja Suezin kanaalin läpi.

Canadian Pacific rautatie alkuperäisesti katkaisi kallio-vuoriston Crows Nest Passin kohdalta. Se oli helpoin läpäistä, ei tarvittu kierteisiä tunneleita, kuten jouduttiin katkaisemaan Kicking Horse Passin, Golden ja Glasierin kautta kulkevassa radassa.

Mutta pahaksi onneksi rata meni liian lähelle Yhdysvaltain rajaa. Se koski melkein Yhdysvaltain rajaan. Se rikkoutui vesistöjen takia. Näiden seikkain takia täytyi kehittää Crows Passin pohjoispuolelta kulkeva strateegisesti taattu rata, vaikkapa se tulikin maksamaan. Vielä sittenkin jäi C.P.R. liian lähelle Amerikan rajaa. Kun tällä vuosisadalla osoittautui imperialistiset ristiriidat kehittyvän sodaksi Saksan kanssa ja Yhdysvaltain hyvännahkainen puolueettomuus osittautui kyseenalaiseksi, rakennettiin pohjoinen rata Winnipegistä Prince Ruperttiin, ja asumattomien Ontarion pohjoisten salojen halki Winnipegistä itään suoraan Quebecin satamaan asti. Tämä rata oli juuri valmistunut, kun maailman suursota syttyi.

Sittemmin rakennettiin Canadan Nationalin sivurata Saskatchewanin maakunnan koillisesta kulmasta Hudsen Bay'hin. Juuri tällä hetkellä ollaan kiihkeässä kamppailussa brittiläisten ja amerikalaisten rahamiesryhmien taholta Flin-Flonin satumaisten mineraali-rikkauksien riistämiseen ja Nelson Riverin vesivoimien (voimakkaampi kuin Niagara) kehittämiseen nähden.

Epäilyttävästi on tätä pohjoista Hudson Bay'n rataa ja Hudson vesiväylää katseltu, niiden taholta, jotka kiinnittivät huomion vain viljan kuljetusmahdollisuuksiin. Ei voida arvioidakaan sen merkitystä kriittillisenä hetkenä strateegisena joukkojen kuljetusväylänä, joka yhdistyy Winnipegistä ja Chicagosta tulevaan tiehen. Halvin tie on se myöskin tuhansien työttömäin kaivosmiesten kuljetfamiselle Peace Riverin radan varrelle.

Kaikkia näitä rautateiden ja kulkuväylien kehittämistä tarkastellessa tulee väkisinkin näkemään, kuinka vuosi toisensa jälkeen, kuukausi kuukauden jälkeen, Canada muodostuu yhä elävämmäksi kuvaksi siitä epävarmuuden tilasta, mihin Yhdysvaltain ja Britannian finanssivoimien kamppailu ajautuu, mikä kärjistyy kansainvälisellä areenalla samassa suhteessa kiertämättömäksi imperialistiseksi sodaksi.

Keskus.

Port Arthurin uutisia

Huviretkelle ja iltamiin.

— Nyt on taas suven suloinen aika, ihanin aika vuodesta, joka pitäisi ottaa kaikkien huomioon ja lähteä maalle raittiseen ilmaan saamaan virkistystä sekä nautintoa luonosta. Nyt, kun Port Arthurin Naisosaston naiset järjestävät huviretken North Branchiin 6 p. heinäkuuta, niin silloin on kaikilla tilaisuus lähteä huvittelemaan ja nauttimaan kesän ihanuudesta. Naiset oikein kehottaa kaikkia sinne lähtemään, niin Arthurista kuin Williamista ja ympäristön farmikontreilta, sillä sitä reisua ei tule kukaan katumaan jälestä päin.

Nähkääs Port Arthurin naiset panevat silloin toimeen hauskat iltamat North Branchin haalilla. Ohjelmaakin tulee olemaan kaikenlaista, hyvää ja hauskaa. Näytöskappale, kaksiosainen hauska huvinäytelmä "Kesäleskiä", sekä joukkolaulua, tervehdyspuhe, runoja, kupletteja, y.m. Lopuksi tanssia hyvällä soitolla. Iltamat alkavat kello 9. Sisäänpääsy maksu 30 senttiää.

O. A.

Montrealin uutisia

Kenttäjuhlat

Osaston kentällä tulee osaston huvitoimikunta järjestämään kesän ensimäisen kenttäjuhlan. Ohjelman on järjestäneet osaston alakomiteat. Kaikki ovat kiireessä touhussa saadakseen tehtävänsä valmiiksi. Voimistelu- ja urheilu seura tulee huolehtimaan urheilupuolesta ja kuulemma se onkin järjestänyt tähän ensimäiseen Montrealin urheilukilpailuun ainoastaan kolmiottelun miehille ja naisille. Miehillä tulee olemaan kuulantyönti, 100 metrin juoksu ja korkeushyppy, naisilla kuulantyönti, pituushyppy ja 60 metrin juoksu. Sitten on vielä joukko urheiluja. Kaikkien urheiluun osaaottavien pitää olla Canadan työläisurheiluliiton jäseniä, joten nekin, jotka eivät vielä ole ottaneet jäsenkorttia, muistavat tämän.

Henkisessä ohjelmassa tulee olemaan puheita, runoja, lauluja ynnä yhtä ja toista. Lopuksi näytellään kappale Papukaijat, puhtaassa luonnon helmassa. Kappale on mitä hauskin naurukappale, kun naiset kesyttelevät "papukaijoja". Ravintolatoimikunta on taasen myöskin pitännyt huolen hyvästä ravintolasta, että nälkäisenä ei tarvitse kenenkään olla. Juhlissa on kaikkea muuta huvipuolta tarpeeksi, kenenkään ei tarvitse ikävissään olla. Juhlat aletaan kello 11 aamulla, ensin urheilulla, ja sitten henkinen ohjelma kello 2 iltapäivällä. Kaikki juhlimaan osaston ensimäistä tämän kesän kenttäjuhlaa!

Tanssia

Osaston talolla tulee olemaan tavalliset tanssit joka torstai- ja lauantailta. Muistakaapas tanssihaluiset nyt käydä hyppelemässä, sillä lattia on hyvä, samoin kuin soittokin. Lauantaisin hanuri ja orkesteri.

Osaston puolivuosi kokous

Osaston puolivuosikokous tullaan pitämään vasta 26 p. heinäk. Kaikkien tilivelvollisten tulee laittaa siksi tiiinsä kuntoon ja tarkastetuksi. Myöskin osaston jäseneksi aikovien tulisi ilmoittaa ja jättää hakemuskorttinsa sisälle ennen tätä päivää, sillä silloin tullaan hyväksymään uudet jäsenet osastoon. Ken ei ole vielä ennen päättynyt yhtyä osastoon, päättäköön nyt, ottakoon jäsenhakemuskortin ja jättäköön sen täytettynä osaston virkailijoille. Jäsenmaksu tulee olemaan osastoon heinäkuun ensimäisen päivän jälkeen 20 senttiä kuukausi. Maksukin on niin pieni ettei sen pitäisi estää yhtymästä. — J.

Eri paikkakunnilta

Rosegrove, Ont.

Tien toivossa

clemme täällä nyt, kun se tuli pakolliseksi. 26 p. kesäk. alettiin tienkorjaustöihin. Asukkaat alkoivat pakkotyöpäiviään suorittamaan. Kyllä sitä tienpuutetta täällä on saatu kärsiäkin jo kauan, kun noin 16 vuotta ovat ensimäiset asukkaat olleet. Ei se tie siis meille liian pian ole tullut.

Se eripuraisuuden purkaus,

josta "Kynä ja käsi" jo mainitsi Vapaudessa pääsi niin valloilleen ettei sitä voinut pidättää muut kuin porvarillinen oikeus. Kesäk. 25 p. oli oikeudessa Svastikassa itse se eripuraisuuden kylväjä Manne Poutiainen. Hän näet rupesi oikeuden kautta hakemaan "työpalkkojaan" Valter Kankarilta. Asian kulku on seuraava: Manna Poutiainen tuli Kankarille viime tammik. lopussa ja pyysi saada olla poortissa. Hänelle annettiin lupa. Hän oli silloin niin kohteliaas että teisinaan teki pieniä hälppäystöitä, kun misis oli kipeänä, ja ehkä joskus muulloinkin väliajoilla, kun ei haluttanut aina suutaroida eikä fonografia soittaa. (Hän teki suutarintyötä naapureille Kankarilla oloajallaan). Puheli silloin naapureille, että ei hän sentähden misistä häippää että siitä maksua vaatisi, vaan hän auttaa sentähden kun tulee häntä sääli, kun on niin vanha ja saa aina olla liikkeellä. Vaan kun joku viikko oli kulunut, niin säälin tunne muuttuikin eripuraisuuden purkaukseksi ja kehittyi niin pitkälle kuin edellä on kerrottu. Puheet heillä oli ollut, keskenään, että sitten keväällä, kun lumi lähtee, että voi "kliinata" maata. Manne on Kankarilla joitain päiviä siinä työssä sen hälppäyksen päälle mitä talvella teki, kun kolme ja puoli kuuta sai olla talossa. Vaan kun se aika tuli, että olisi pitänyt ruveta kliinaamaan niin lähti pois ja se sovittu työ jäi tekemättä. Laskut tehtiin, silloin kun M. pois lähti, ja sopimus, että Manne maksaa $10 rahassa kolmen ja puolen kuun poortista. Sen lisäksi mitä oli aputöitä tehnyt. Seuraavana päivänä, kun laskut oli tehty, M. tuli ja pyysi Kankaria paamaan nimensä kuittiin, jonka hän oli itse tehnyt, tuumien että ei hän sillä mitään pahaa tarkoita, sanoi vaan tarvitsevansa sitä kuittia, että saa näyttää pirullisille ihmisille, jos ne puhuu että ei hän ole maksanut poortiaan. Kun sai Kankarin ja myös kahden todistajan nimen, niin lähti pois ja lähtiessään ovella sanoi,: Jaa, nyt minulla on kuitti, että olen poortini maksanut ja nyt minä olen saapa teiltä kolmen kuun työpalkan". Tämän sanottuaan läksi pois. Kuitenkin oli Kankarilla se onni onnettomuudessa että oikeus sattui sillä kertaa huomaamaan totuuden todeksi ja väärryden vääryydeksi, ja Mannelta meni vähän huonosti kun menetti "hyvän potin", joksi hän sen itse nimitti. Ja miksei se hyvä potti olisi ollutkin, kun $2.75 päivältä ja 72 päivää, kuten hän oli antanut ylös loijarille. No, totuuden mukaisesti se meni niinkuin sen piti mennäkin. Opiksi olkoon. — Eräs naapuri.

Connaught Sta., Ont.

Osaston asioita

Joukkomme on mennyt niin pieneksi ettei ole kuin rippeet jälellä. Ikävä kyllä kun näin on käynyt. Osaston ylimääräinen kokous oli meillä äsken ja siinä hyvin ikävä keskustelun aihe jäsenten kesken. Nähkääs Hanna Norrgort on puhunut Lyti ja Kalle Lehosta hyvin loukkaavia sanoja, että he muka olisivat ottaneet ominlupinsa jotakin osaston poppia. Kokouksessa tultiin selville siten, että erotettiin Hanna kolmeksi kuukaudeksi pois suomalaisesta järjestöstä puoluekurina pahoin puhelustaan. Lehdon väki on tunnettu jo vuosikymmeniä aina rehelliseksi ja kunnon kansalaisiksi.

Naisilla

oli täällä kesäk. 19 p. iltamat, oli mieli avustaa nuorisokurssilaisia, vaan saatiin hyvin pieni tulos. Minkäpä voimme, onhan kuitenkin yritetty. Minä puolestani lausun parhaimmat kiitokset niille naisille jotka lahjottivat niihin iltamiin kahvileivät, muuten olisi jääty "hooliin".

Kuolema

vieraili pienessä kylässämme vieden Hj. Helinin mukanansa pitkän sairastuksen jälkeen. Niin tämä meidän joukkomme harvenee aina vähän kerrallaan, tuon kuolemankin tähden; miehet vain menevät parhaassa ijässä, mainarin keuhkotauti on useimmassa. Niin, kyllä pitäisi tehdä paljon kehitystyötä, tässäkin kohdassa olisi paljon korjaamista, että tuleva sukupolvi ei olisi niin kurjassa asemassa kuin olemme me. A. L.

Conmee, Ont.

Allekirjoittanut tapasi takavuosina vähän kirjoittaa Vapauteenkin, mutta väsyi ja jätti "jopin" toisiin käsiin. Eipä sieltä ole näkynyt paljon heruvan. Nyt taas sain päiväkäskyn tarttua kynään. Mikäs siinä auttaa, kuin tottele pois; olisi väärinkin tenätä vastaan joukkotahdolle.

Osastomme on

heikko pääluvultaan, mutta silti terhakka tarraamaan asioihin käsiksi. Että paremmin käsittäisivät lukijani terhakka-sanan, mainitsen selvitykseksi että meillä tää'lä on sellainen "seula" joka seuloo kaikki vieraat ainekset — eli akanat— osastostamme pois, ja se on I.W.W:läinen kannatusrengas, yksi voimakkaimpia Canadassa. Sen kanssahan tässä on saanut nahista yhtä mittaa. Yritimme m.m. tolkuttaa, että "näin pienellä perukalla ei tarvita kahta haalia, etenkin kun kumpikin ryhmä on edustavineen työläisiä ja työläisten asiaa, mutta tulokset olivat laihat. Näyttää siltä, että luutuneen I.W.W:läisen päähän ei sovi työläisten yhteistoiminta periaate, etenkään luokkataisteluperiaate, se on heille kauhistus. Ja kuinka se muuten voisi ollakin, joka muodostuu suurelta osalta metsärunnareista ja entisistä Suomen valkasijoista. Mutta on joukossa aivan rehellisiä työläisiä ja pikkuviljelijöitäkin ja heidät olisi saatava käsittämään että he ovat joutuneet väärälle linjalle suorastaan taistelemaan omia sekä tovereidensa etuja vastaan ja siinä sitä olisi työtä. Vaan eihän luokkataistelijoilla ole oikeutta valittaa, siis työhön käsiksi ja tarmokkaasti.

Nyt on heille hiljan valmistunut uusi haali ja taisteluinto on korkealla, mutta ketä vastaan tämä "työväen" ryhmä taistelee? Jaa, kommunisteja vastaan ja ainoastaan kommunisteja — — — —

Edellistä ajatusta en voinut jatkaa pitemmälle, sillä en löydä sanoja joilla tulkita ajatuksiani.

Metsätöistä

muutama sana. Täällä on koko joukon paperipuun tekoa. Niitä tehdään ja kuoritaan kuusista, palsamista ja haavoista. Palkat ovat union taksan mukaiset, useimmat metsämiehet kuuluen jäseninä L.W.I.U. on Canadaan.

Jaa, tästä muistui mieleeni, että Lumber Workerin pojat panevat **lystit pystyyn** suom. järjestön Conmeen haalilla lauantaina, heinäk. 6 p. Kuuluu olevan hyvä ohjelma, m.m. sihteeri A. Hautamäki tulee puhumaan, niin että muistetaanpa silloin kokoontua sinne kaikki kunnon proletaarit, niin ainakin minä.

Saku.

Wabos, Ont.

Toveritar Martha Holm

joutui kaulakuvun vaivaamana menemään Torontoon leikkaukselle. Hän tulee olemaan General sairaalassa. Toronton tovereita kehoitan käymään häntä siellä katsomassa, sillä se antaa paljon vaihtelua sairaalan ikävään elämään. Toveritar Mandi Hill voi siellä antaa tarkempia tietoja, että millä osastolla toveritar Holm on hoidettavana.

Tietyöt

eivät ole vielä Wabosin ja Searchmontin välillä alkaneet, mutta nyt niiden pitäisi alkaa maanantaina, 1 p. heinäk.

Metsätyöt

Algomalla ovat vielä alkamatta, mutta on niidenkin kerrottu alkavaksi vähän varhaisemmin kuin viime vuodella. Työläiset, järjestykää ja vaatikaa parempaa korvausta kuin mitä maksettiin viime vuonna. Pois yksilöllinen kilpailu työnsaannissa. Joukkona toimien me voimme saada suuria aikaan. Joka miehelle Lumber Workerin jäsenkortti taskuun ja olkaamme valmiina taisteluun.

—m —m.

North Branch, Ont.

Kokousasioita

Yksi uusi jäsen hyväksyttiin osastoon. Uudelle jäsenelle selostettiin, että jäsenyys luokkataistelujärjestöissä ei ole ystävyysliitto, eikä se ole tykkäämisen perusteessa, vaan on jäsenyys käsitettävä luokkataistelukäsitteenä. Jäsen joka käsittää jäsenyytensä luokkataistelukysymyksenä, ei tee poliittillista itsemurhaa eikä kompastu pieniin persoonakysymyksiin, vaan pysyy jäsenenä, pysyy sinä vankilain ovienkin edessä, taistelee jäsenyytensä oikeuden puolesta jos sitä uhataan, oppii tuntemaan puolueen säännöt ja alistuu puoluekuriin ja kehittyy todelliseksi jäseneksi taistelevassa järjestössä, jonka taistelun päämäärä on vapauttaa työtätekevä luokka.

Päätettiin lähettää $5 puolustusliitolle sekä otettiin myytäväksi kuponkikirjat järjestymättömien järjestämisrahaston kartuttamiseksi.

Metsätyöläisten järjestöasioita

Luettiin union sihteeriltä tullut kirje ja velvoitettiin Sanna Kannasto sen johdosta kirjoittamaan sihteerille, valittiin asiamies Metsätyöläiselle joka ottaa vuositilauksia, irtonaisnumeroiden myyntiä ei kannatettu. Delikeittiä ei katsottu tarpeelliseksi valita, koska ei tällä kylällä ole enää metsiäkään niin ei katsottu sitä tarpeelliseksi, ainoastaan päätettiin tiedottaa sihteerille paikkakunnan työsuhteista, joka koskee puutavarateollisuutta.

Kirjaston järjestäminen

Päätettiin pyytää S. J. keskusvirastolta lupaa siirtää S. J. kirjallisuusrenkaan kirjat North Branchin nimelle ja sen omaisuudeksi. Lainakirjaston perustaminen takaisi kirjain lainausoikeuden niille joilla on halu lukea, ja tärkein on se että nuoriso voisi sen yhteyteen järjestää nuorisokirjaston. Meillä on saatavissa hyvää kirjallisuutta joka kehittää nuoria ymmärtämään luokka-asioita sekä omaa osaansa luokkataistelussa; samalla antaisi heille joukkotoimintaa kirjaston hoidossa ja järjestelyssä

Kesäjuhlat

North Branchin ja Tarmolan osastojen yhteiset kesäjuhlat on 13 ja 14 p. heinäkuuta. Lauantaina 13 p. iltana kappale, sekä hyvää ohjelmaa ja tanssia. Sunnuntaina kello 10 aamulla urheilua, ohjelmaa, hulinaa y.m. joka nuoria sekä vanhoja huvittaa, illalla on sitten hyvä ohjelma ja lopuksi tanssia aamuun saakka.

Port Arthurin naiset

Meille on tntuudestaan jo tiettyä että Port Arthurin naiset tuo hyvän ohjelman, nyt 6 p. heinäkuuta heillä on kaksinäytöksinen kappale, hauska ja hyvä sisältöinen sekä paljon muuta hyvää ohjelmaa. Lopuksi tanssia hyvällä soitolla.— Saapukaa 6 p. heinäkuuta North Branchin haalille.

Naisten toiminnasta

Päätettiin ottaa virallisesti osaa naisten piirijuhliin elokuun ajalla. Ohjelmaa valmistetaan useampi numero, päivällä kentälle sekä iltaohjelmaa Sihteeristölle päätöksestä tiedottaa organiseeraaja. Virkoja naisten osastossa muutettiin ja lisättiin, kun pienestä joukostamme meni yksi pois. Useita tärkeitä päätöksiä tehtiin jotka koskivat nuorisokursseja y.m. valistustyötä.

Pioneerien päätöksiä

Piirin pioneerijuhliin otetaan virallisesti osaa, valmistetaan ohjelmaa päivä ja iltajuhliin. Kirjallisuutta päätettiin ostaa ja 2 dollaria luovutettiin järjestymättömien järjestämisrahastoon.

Suomen luokkasodan muistoja Pohjois-Karjalasta

Punakaartien muodostuminen ja tuho

Helmikuun vallankumouksen jälkeen oli pohjois-Karjalassa samanlaisia ilmiöitä kuin muuallakin Suomessa. Palkkatyöläiset vaativat palkankorotusta, 8-tunnin työpäivään siirtymistä jne., joita vaatimuksia painostettiin lakoilla. Sos.-dem. puolueeseen liittyminen lisääntyi. Kesällä 1917 oli Joensuun kaupungissa voimellakat. Silloin takavarikoitiin kulasselta suurempi määrä voita sekä jaettiin osuuskauppa "Oman avun" huoneustossa. Tämä sai porvariston raivoihinsa. Tähän voidaan vielä lisätä, että venäläinen sotaväki oli työväen puolella.

Kun saatiin tieto, että porvaristo valmistautuu taisteluun ja että poliittisesti vähemmän kehittyneitä koetellaan houkutella lahtarikaarteihin, lähetettiin kiertokirje kaikille Kuopion itäisen vaalipiirin sosialidemokraattisille kunnallistoimikunnille ja työväenyhdistyksille, jossa varotettiin liittymästä suojeluskuntiin sekä kehotettiin perustamaan punakaartin osastoja.

Näiden osastojen ohjaajaksi tarjoutui piirisihteerin sijainen Aug. Vesley. Osastoja tuli perustetuksi kaikkiin niihin paikkakuntiin, joissa oli tehdastyöväkeä. Kuinka paljon miehiä liittyi punakaartiin, ei allekirjotettanut tarkkaan tiedä. Joulukuun lopulla vuonna 1927 Aug. Wesley ilmotti, että osastojen asestukseen tarvitaan 300 kivääriä. Sitä ennen oli jo jaettu yksi laatikollinen kivääreiä Joensuun ja Värtsilän osastoille.

Tammikuun lopulla vuonna 1918 alkoi Joensuun kaupunkiin saapua lahtareita Karjalan eri pitäjistä. Kaikki lahtarit oli varustettu kivääreillä ja ammuksilla. Ensitöikseen vallottivat ne sos.-dem. piirikanslian, vangitsivat poliittisten kurssien ohjaajan Aurasen, Hallikaisen ja Pekka Turusen, ryöstäen samalla rahat sekä vaatteet.

Heti kun suurempi lahtarijoukko oli keräänytnyt Joensuuhun valmistautuivat lahtarit liikehtimään eteläänpäin. Veturinkuljettajat A. P. Hämäläinen ja Juho Tarkkanen kieltäytyivät kuljettamasta lahtarien junaa, molemmat kuljettajat vangittiin ja Hämäläinen ammuttiin Savonlinnassa. Tarkkanen sai olla pitkäaikaisessa vankeudessa.

Lahtarien onnistui kuitenkin saada juna liikkeelle. Heti junan lähdettyä riensi muutamia rautatieläisiä s.-d. piiritoimistoon, josta puhelimella ilmottivat Värtsilään lahtarien tulon. Värtsilän känsäkourat antoivat lahtareille kuuman vastaanoton. Naiset taistelivat yhtä urhoollisesti kuin miehetkin. Mutta suuren ylivoimansa avulla lahtarit kuitenkin saavuttivat voiton sen jälkeen, kun värtsiläläiset olivat kuluttaneet kaikki ammuksensa loppuun.

Suojeluskunnat oli luonnollisesti kokoonpantu sellaisista aineksista jotka olivat lahtarihengen kyllästyttämiä, mutta suurin osa väestöä pysytteli poissa lahtarien riveistä. Näin ollen oli heidän pakko turvautua mobilisoimaan niitäkin, jotka mielipiteiltään olivat sosialidemokraatteja, taikka horjuivat puolelle tai toiselle. Paljon oli myös sellaisia, jotka eivät suostuneet menemään lahtariarmeijaan. Mutta toiselta puolen eivät lahtaritkaan an-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 jähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudella on tavat rahavälityksiä vastaan myös:n:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Maanviljelijäin osasto

Mitä tapahtuu maanviljelijäin viljalle

Aikana, jolloin maanviljellys ei juuri ulottunut, länteen käsin, ulkopuolelle sen aikaisen ylä-Canadan, tai nykyisen Ontarion maakunnan, oli vanhanaikaiset jauhinkivillä varustetut myllyt käytännössä. Maanviljelijät kuljettivat itse viljansa myllyihin jauhettavaksi. Silloin oli myös myllytulli rajoitettu. (Muistamme kuinka Suomessa myllärі otti tullin.) Kun ensimäinen ylä-Canadan parlamentti kokoontui v. 1792, niin se ensityökseen sääti myllytullia koskevan lain, jonka mukaan mylläri sai ottaa tullin nisubusselin jauhattamisesta 5 paunaa nisuja. Tämän järjestelmän mukaan sai jauhattaja busselista nisuja 38 paunaa jauhoja, 15 paunaa sivutuotteita ja kaksi paunaa luonnollisesti katosi tomuun.

Tätä lakia noudatettiin kunnes 1882 alettiin kokeilemaan uusilla myllylaitteilla, joka perustui terärullaa koneistoon ja 1890:een mennessä oli jokaikin kaikki myllyt maakunnassa muutettu tälle uudelle koneistolle. Niiden tuotantoteho oli kaksin-, jopa kolminkertaistunut, ja kehittyi edelleen kunnes myllyt olivat kykenevät jauhamaan 60:ssä päivässä kaiken viljan mitä maakunnassa kasvatettiin. Seurauksena tästä oli, että vanha tullijärjestelmä lakkaudettiin ja asetettiin tilalle vaihtojärjestelmä, jonka mukaan busselista nisuja annettiin 34 paunaa jauhoja ja 14 paunaa sivutuotteita, joten jauhatuspalkkioksi jäi yksi viidesosa bussella, eli 12 paunaa.

Viimeksimainittu järjestelmä pysyi voimassa noin tämän vuosisadan alkuun, jolloin tunkeentui markkinoille isojen myllykomppanioin kautta aavikkomaakuntain vilja, joka laatuunsa nähden ylitti kaikki kilpailumahdollisuudet ontariolaiselta nisulta. Näiden isojen myllykomppanioin tuotteet voimakkaasti tunkeentuivat pikkumyllyjen alueelle ja pakottivat ne sulkemaan ovensa. Tästä oli seurauksena, että maanviljelijät joutuivat myymään viljansa tukkukauppahintoihin ja ostamaan jauhonsa vähittäismyyntihinnoilla, jonka mukaan hän sai vielä 1916 busselista nisuja jauhoiksi muutuneena 33 1/3 paunaa, ilman mitään sivutuotteita.

Noin 30 vuotta takaperin meidän professorimme ja lääkärimme keksivät, että meidän terveytemme kärsii suuresti siitä, että syötämme nisun kuoret sioilla ja lehmillä, sillä valkoiset jausot olivat liiaksi tärkkelystä sisältäviä ja eivät sisältäneet kylliksi ihmisen ruumiille välttämättömiä ravintoaineita, joita väitettiin olevan nisun kuoressa. Tämän uskonnon saarnaamisesta syntyi yleinen kysyntä "graham" jauhoille, josta ei kuitenkaan kehittynyt yleistä tuotetta jauhomarkkinoita varten, siksi, että nämä jauhot pilaantuivat paljon helpommin kuin valkoiset nisujauhot.

Sitten ilmaantuivat kuoripäällystälsistä nisuista revityistä riekaleista valmistetut "pisketit", nisu hiutaleet ja monet muut tuotteet, jotka on keksitty pitämään huolta yleisön terveydestä. Nämä tuotteet nykyjään myydään n. sentistä unssi, joten kuluttaja, näiden tuotteiden muodossa tulee maksaneeksi bussellista nisuja noin $9.00.

Samoin kuin meidät vierotettiin kotinurkissa olevan myllärin tuotteista, tulemme vierotetuksi kotona leivotusta leivästä, seuraavalla tuloksella: sadasta paunasta jauhoja tulee 130 paunaa leipää. Tämän mukaan busselista tulevista jauhoista iscäiti 1860 leipoi 49 paunaa leipää ja 1890 äiti valmisti 44 paunaa. Heille molemmille jäi jauhatuksessa erotetut sivutuotteet karjanrehuksi. Perheen emäntä 1916 voi valmistaa busselista nisuja 43 paunaa leipää, mutta hänelle ei jäänyt mitään sivutuotteita. Nyt 1929 leipuri tuo meille kotia 18 paunaa leipää nisubusselin hintaan; samalla hinnalla me saamme ostaa ruokitavarakauppiaalta 7½ paunaa kuoripäällystäsistä nisuista valmistettuja tuotteita.

Tämä lyhkäinen historia toteaa mitä tapahtuu maanviljellystuotteille; monie muiden tuotteiden kiertokulku on samanlainen ja samoilla tuloksilla. Se myöskin toteaa kehityksen kulun suunnan. Sikäli kuin tuotantoprosessi nopeistuu, tonka alaisena maanviljelijät ja palkkatyöläiset tuottavat yhä enemmän ja enemmän, sitä pienemmän osan he saavat itselleen tuottamistaan hyödykkeistä. — E. W.

"Malli-farmarien" liike Yhdysvalloissa

Monet ovat ne keinot joiden kautta hallitseva luokka yrittää estää maanviljelijäin järjestymästä luokkatoimintaan. Sikäli kun kapinallisuus erikoisesti viime vuosien aikana, on pyrkinyt kristalloitumaan joko poliittiseksi tai taloudelliseksi joukkoliikkeeksi, on hallitsevan luokan propagandaverkkoa laajennettu, esiintyen nykyään mitä erilaisimmissa muodoissa.

Erään tällaisen liikkeen muodostamispuuha pantiin alulle v. 1925. Se tunnetaan "Malli-farmarien" (Master Farmers) liikkeenä, jota pankkiirien maanviljelystuotteilla keinottelevien välikäsien, liikemiesten, maanviljelystrustien, maanviljelysvliopistojen professorien ja muun tällaisen aineksen toimesta on pönkitetty jaloilleen kaikissa maanviljelysvaltioissa. Viime vuonna ilmoitettiin liikkeen olevan käynnissä Oklahomassa, Texasissa, Alabamassa, Tennesseessä, molemmissa Carolinan valtioissa, Montanassa, Illinoisissa, Nebraskassa, Minnesotassa, Michiganissa, Ohiossa, Indianassa, Iovassa ja Wisconsinissa. Varsinaisesti se on vain jatkoa vasikkaklubeille ja muille tämänlaatuisille yhdistyksille joita farmareille on näiden intressien taholta perustettu miltei jokaiseen kylään. Valituille "mallifarmareille" pidetään vuosittain kalaasseja, "valistetaan" heitä tehtävissään, etupäässä kunnioittamaan nykyistä yhteiskuntajärjestelmää.

Yleisesti liikkeen tarkoituksena on suojella nykyistä valtakomentoa ja todistella valittujen "mallifarmareiden" onnistumisella, miten muka heidän oma syynsä on se, että farmaus ei kannata.

On sanomattakin selvää, että pankkirit, enempää kuin farmarien farmaajien kirjava joukko ei pyri selittämään todellisia syitä nykyiseen tilanteeseen, vaan päinvästoin kaikella voimallaan tekevät todellisten syiden peittämiseksi, aina yksityistä vasikkaklubia myöten. Eivät he myönnä että farmarien taloudelliseen rappiotilaan olisi syynä se, että elätettävänä on suurilukuinen loiseläjien luokka, joka imee farmarien työntulokset sitä mukaa kun niitä karttuu, jopa useimmissa tapauksissa eteenkinpäin. Päinvastoin yritetään todistella että kyllä farmauskin kannattaa, kun yksityiskilpailun mukaan asiansa oikein järjestää ja täydellä terällä yrittää. Tulee vain seurata samoja menetelmiä kuin jotkut suurella pääomalla runnaavat suurfarmarit, jotka ovat onnistunut takavuosina kokoamaan huomattavia säästöjä oman yritteliäisyytensä kautta, taikka sitten keinottelun kautta pääseet varottumaan ja nyt olivat kilpailun käjistyttyä tulla toimeen, vieläpä kasata lisää säästöjäkin. Herrat kokonaan unohtavat että keskinkertaisella farmarilla ei ole käytettävänä pääomia esim. suuren koneiston ostoon. Sitäpaitsi sitä ei voida käyttää yhtä hyödyllisesti pienillä tiluksilla kuin suuremmilla Parkkilainoilla ostettu koneisto, hävittää sen ostajan, sitävastoin kun se varakkaalle suurfarmarille tuottaa hyötyä. Mutta vaikka oletettaisiinkin että kaikilla farmareilla on tilaisuus ostaa koneistoa mielensä mukaisesti ja käyttää kaikkia tekniikan viimeaikaisempia saavutuksia hyväksensä, niin silloinkin tapauksessa kilpailujärjestelmän prosessi ainä, hävittäisi heikommat. Se on kilpailujärjestelmän kiertämätön laki, puhumattakaan nykyisestä tilanteesta, joka suunnattomasti jouduttaa tuota kehityskulkua. Myöskään ei herrojen mieleen juolahda, että mitä merkitsisi nykyisen asianjärjestyksen aikana jos kaikilla Yhdysvalloin farmareilla on ilotekykyä ja liikeneroutta käytäntöön kaikkia tietyn ja teknikan viimeaikaisimpia saavutuksia. Ylituotantohan jo on kiusallisena vastuksena. Se ei suinkaan silloin vähentyisi, vaan lisääntyisi huimaavasti. Seuraukset jokainen ajatteleva ihminen käsittää.

Kaikesta tästä huolimatta kirjoittaa Nevadan yliopiston profesori Robert Stewart "The North American Reviewissä": "Malli-farmien esimerkit Yhdysvalloissa csottavat, että maanviljelyksessä on suuria tilaisuuksia kykeneville henkilöille, joilla on alatekykyä ja liikenerautta ratkaista probleeminsa. Oikeaa lajia olevalle nuorelle miehelle on farmauksessa yhtä suuret mahdollisuudet, ehkäpä vielä suuremmatkin kuin millään muulla alalla." Toisin sanoen Stewart tahtoo sanoa että farmarit ovat kyeremättömyyttään taloudellisessa ahdingossa, vaikka todasiast puhuvat aivan toista.

Eräs toinen maanviljelysopiston professori luennoi äskettäin Minnesotan "malli-farmarien" tilaisuudessa yhteiskuntaprobleemeista, selostaen miten suuria palkkoja nykyisin saavat työläiset teollisuuksissa ja mitenkä hyvässä asemassa kauppiaat ovat. Samassa puheessaan hän hämmästytti kuulijakuntaansa säälimällä pankkirien taloudellista asemaa. Professorin kertomuksen mukaan pankkirit ovat muka yhtä huonossa taloudellisessa asemassa kuin farmaritkin!

Molemmat näistä mainituista henkilöistä ovat tyypillisiä hallitsevan luokan aseita siinä laajassa pimitystyössä mitä harjoitetaan kautta maan maanviljelijäin pitämiseksi orjuuskahleissa. Heidän ohjelmanaan on luoda maanviljelijäin keskuudessa epäluuloisuutta teollisuustyöväkeä ja heidän järjestymispyrkimyksiään vastaan sekä todistella miten muka pankkiirit ja monikerroksinen loisien luokka muka ovat farmarien ystäviä. Farmarit sentään vähitellen Yhdysvalloissakin oppivat tuntemaan todelliset ystävänsä lammasten vaatteissa kulkevista susista. He oppivat tuntemaan pankkirien ja liikemisten vasikkaklubitouhujen ja "malli-farmari" liikkeen poliittiset tarkoitukset. — N. K.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Uuden maailman löytäminen

Viimeisten kahdenkymmenen vuoden ajalla ovat historioitsijat väitelleet kysymyksestä kuka ensimäiseksi löysi Amerikan maanosan, kuka ulkopuolinen saapui ensimäiseksi uuden mantereen rannoille.

Columbus on siitä saanut kunnian ja hänelle on annettu tunnustus, että hänen Amerikan löytämisensä johti Amerikan mantereen asuttamiseen. Mutta siitä ollaan jo vakuutettuja, että Columbus ei ollut ensimäinen, joka saapui Amerikaan, vaan oliyat muut ennen häntä täällä jo käyneet. Nimpä tiedetään norjalaisten käyneen Amerikassa Leif Ericsonin jonoina v. 1,000 Samoin ollaan varmoja, että saksalainen matkailija ja tähtientutkija Martin Behaim kävi Amerikan mantereella, mahdollisesti Etelä-Amerikassa, 1483.

Viimeisin olettaminen viittaa siihen, että Amerikan mantere on löydetty useita kertoja ja unhoitettu, sillä antropologian tutkijat ovat vanmoja siitä, että Aasian puolelta on tänne saapunut primitiivisiä, kansoja Behringin salmen kautta, sekaantuneita täällä alkuasukkaisiin. Mahdollisesti oli silloin säännöllinen yhteys Siperian ja Amerikan välillä, mutta unhottui Amerika, joten ei jäänyt mitään muita muistomerkkejä kuin muinaisten asutusten jälkiä ja merkkejä kansan sekaantumisesta.

Leif Ericsonin matka

Kertomus Leif Ericsonin matkasta perustuu pääasiallisesti n.k. sagoihin, puolimystillisiin historiallisiin teoksiin, jotka kirjoitettiin Islandissa XII vuosisadalla. Näiden sagojen ja muiden lähteiden mukaan lähti Leif Ericson, Islandissa asuvan norjalaisen uudisasukkaan, Eric Punasen poika, laivallaan tutkimusretkelle noin v. 1,002 Myrsky ajoi hänen laivansa kauaksi länteen, jolloin hän joutui tuntemattomalle rannikolle. Sen mukaan kuin voidaan arvioda joutui Leif Ericson Labradorin rannalle taikka jollekin eteläisemmälle rannikkoseudulle.

Muutamia vuosia myöhemmin lähti Thorfinn Karsefne tutkimusretkelle tarkoituksella löytää Leif Ericson ja hänen joukkonsa. Karsefnellä oli kolme laivaa ja 160 miestä. Hän ei löytänyt Leif Ericsonia, mutta saapui johonkin muuhun osaan Amerikan mantereella.

Eräässä sagassa mainitaan kolme viikinkiasutusta uudella mantereella — "Helluland", "Markland" ja "Vinland". Thorfinn Karlsefne palasi kotimen vuoden kuluttua takaisin Islandiin ja levitti yli koko Skandinavian tietoa löydöstään. Sen johdosta toimeenpantiin useita muita retkiä Amerikaan. Yksi sellainen on historiallisesti merkitty ja tapahtuf se v. 1121, jolloin piispa Gnupson lähti etsimään Vinlandia (Viinimaata). Viimeinen viittaus Vinlandiin kertoo laivasta jonka palasi Marklandista (etaksuman mukaan Newfoundland) v. 1347, ollen laivalla 30 miestä.

Vinland-kertomuksessa tehdään selkoa maasta, jonka viikingit näkivät, ja asukkaista, joiden kanssa he joutuivat tekemisiin. Asukkaita kutsuttiin nimellä "skinglings", tarkoittaen ihmisiä, jotka pukeutuivat nahkoihin. Sagan kertomukset silloisesta Amerikasta ja sen indianiasukkaista ovat harvinaisen selviä.

Vaikka kaikki viikinkien jättämät asutusjäljet XI vuosisadalta ovat hävinneet Amerikan mantereella, pidetään varmana, että Islandin muuttaneet norjalaiset kävivät Amerikassa ja asuivat täällä omissa siirtolaissaan.

Martin Behaimin tutkimukset

Leif Ericsonin matkaa koskevassa sagakertomuksessa puhutaan eräästä Tyrker-nimisestä saksalaisesta, joka Ericsonin toverina otti osaa retkeen. Hän oli eksynyt maissa oltaessa ja kun hänet löydettiin, oli hän hämmästyksissään ja innostuneena huutanut "Weintrauben! Weintrauben!" Hän oli nähnyt viinirypäleitä ja siitä sai asutus nimen Vineland. Viinimaa.

Viinimaasta on Europassa kirjoitettu useita teoksia. Ensimäinen sellainen lienee Adam Bremeniläisen kirjoitus vuodelta 1072.

Saga-tarusion on epäilemättä tunnetut nurenbergiläinen Martin Behaim (1430—1506). Hän oli alkansa tunnetuimpia kosmografeja, matematiikkoja ja tähtientutkijoita. Hän matkusteli likeasioilla, mutta käytti samalla aikansa matemaattisiin ja meritieteellisiin tutkimuksiin. Hän tutki ensin Afrikan rannikolla olevia saaria, purjehti sitten länteenpäin, löysi ja asutti Fayal saaren sekä muut Azorelhin kuuluvat saaret.

Väitetään, että Behaim jatkoi Azoreilta matkaansa lounasta kohden ja saapui siten Etelä-Amerikan rannikolle.

Behaimin aikalainen Herman Schedelin kirjoitti v. 1494 seuraavaa:

"Martin Behaim ja Diego Cano saa. puivat Jumalan avulla uuteen maahan purjehdittuaan Keskipäivän-Meren, ajauduen poispäin rannikolta ja kulkien päivääntasaajan halki maailman toiselle puolelle, missä, jos he katsoivat itään, varjo laukesi heidän oikealle puolelleen. Heidän harrastuksestaan löytyi kokonaan uusi maailman osa, joka siihen saakka oli aivan tuntematon."

Palattuaan takaisin Nurenbergiin 1492 valmisti hän maailmankartan, jossa eli merkittynä silloin tunnetut maat. Tuossa kartassa on suuri joukko Etelä-Amerikan rannikolla löytyviä saaria, osoittaen, että Behaim ei ainoastaan tuntenut maapallon mittasuhteita, vaan hän tiesi maata löytyvän Atlannin toiselta puolella.

Martin Behaim oli ensimäinen purjehtija, joka otti käytäntöön astrolabiumikompassin määräämiseksi paikoilla tähtien mukaan. Kerrotaan että hän ilmoitti Columbukselle Atlannin toisella puolella löytyvistä maasta ja toimiti hänelle astrolabiumikartoja.

Christopher Columbus

Columbus lähti laivoineen kuului. sille matkalleen elokuun 3 p. 1492. Epäilemättä tunsi Columbus isantilaiset kertomukset Viinimaasta. Etukäteen suunnitteli hän pysähtymisen Azorien saarillakin, jotka sitä ennen oli tutkinut Martin Behaim. Meri-instrumenttiensa joukossa oli hänellä epäilemättä Behaimin keksimä astrolabiumikone. Mutta hän oli muodostanut oman käsityksensä toisella puolen maapallon löytyvästä maasta, vieden mukanaan hautaan käsityksen, että hän oli löytänyt itäisimmän osan Aasian, joka oli välittömässä yhteydessä Intian kanssa. Siksi hän antoi alkuasukkaille nimen intiaanit ja sikäli nimitti hän löytämiänsä saaria.

Columbus ei sinoastaan löytänyt Atlannin takaista maata, mutta hän järjesti onnistuneen asutussuunnitelman, josta johtui uusi sivistysharrastus tässä maassa, jolhin espanjalaiset asettuivat ja joka levisi kautta Amerikan mantereen. Mutta kiittämättömästi hän asetettiin syytteeseen ja heitettiin vankiuteen, niin että hän ei saanut tilaisuutta lopettaa tutkimuksiaan. Hän kuoli Espanjassa vanhana sortuneena miehenä ja hävityneä. Hän ei edes saanut tietää, että hän oli löytänyt uuden suuren ja rikkaan mantereen eikä vain joukon aasialaisia saaria.

Hänen löytämilleen maanosalle ei annettu edes hänen nimeään, vaan eräs Amerigo Vespuccion nimi. Saksalainen tiedemies Martin Waldseemueller, joka asui Amerikalle Amerika-nimen "Carta Marinassa" v. 1516, koetti turhaan korjata erehdystään ja muuttaa nimi Columbiaksi. Waldseemuellerin antama nimi pysyi ja seuraavien vuosisatojen aikana tuli Amerikz tunnetuksi kaikissa maissa ja kaikilla kielillä. Tiedemiehen tietämättömyys siten riisti Columbukselta senkin kunnian, että löytämänsä maanosa olisi saanut nimekseen hänen nimensä.

Antropologian tutkijain kanta Amerikan löytämisessä

New Yorkissa pidetyssä International Congress of Americanists yhdistyksen kokouksessa selitti tri Ales Hrdlicka, että Amerikan ensimäiset löytäjät olivat ne primitiiviset kansat, jotka kulkivat yli Behringin salmen jäisten verien ja saapuivat Amerikan mantereelle Aasiasta.

— Emme tee teille mitään ja puolustamme teitä, kun omlemme luokse pääsemme. Mutta antakaa meille aseet.

Komendantti apulaisineen heräsivät kiväärien rätinään. Mutta ennenkuin he ehtivät pukeutua ja tempaista revolverinsa, murtui ovi raskaista kiväärinperän iskuista. Toistakymmentä kivääriin piippua suuntausi häntä kohden. Vavisten ja kalpeana tuijotti hän miden takaa hurjina ja vihasta palavina hänen räikkäämiensä vankien kasvoja. Hän käsitti että on tullut tiliinteon hetki....

Komendantin apulainen ja uskollisena pysynyt vartiosto samoin yllätettiin. Aamun valjetessa saarta lähenevät laivat tapasivat vangit rannalla. Ei kaikkia, ehkä noin puolitoista sataa. Loput eivät pystyneet parakeista liikahtamaan, vaan avuttomina lojuivat lavitsoilla.

Kaikki vangit siirrettiin laivaan Seuraava päivä oli mailleen menossa. ennenkuin se oli tehty. Komendantti apulaisineen sekä vartiosto olivat nyt itse joutuneet vartioitaviksi. Ja laivan erkaantuessa Jokanskin rannasta, punasi taivaan palavain parakkien loimu. "Helvetti" syöksi tulta ilmoille, palaen omissa liekeissään.

— — —

Puolen päivän aikaan komennettiin komppaniamme kasarmeistaan.

KIINALAINEN HYVÄTUOKSUINEN SANAJALKA

Ihmeellinen huonekasvi ja ruohus

Tämä hauska tropillisen näköinen, koristelehväinen kasvi Kiinasta on yksi niitä ihmeellisimmistä kasveista mitä milloinkaan on tähän maahan tuotettu. Lehdistö on suosittanut, hyvin hienoa ja pitämäinen. Kaikki ruohaasut, ja sekä lehdet että kukat ovat mielenkiintoisia. Kun pitää sen aikaa huoneessa tai ruokasa, niin niissä jää jälelle ihmeellinen kiehuva haju vaadeksi tai pitemmäksi ajaksi. Mikään kukkaloppu tai vassi ei ole täydellinen ilman tätä tuoksuvaa kukkivaa sanajalkaa. Kiinalainen Hyvätuoksuinen Sanajalka on mitä helpoimmin menestyvä kasvi; menestyy ulkona missä maaperässä tai ilmastossa, ja sitä erikoisesti suositellaan huonekasviksi. Kasvaa nopeasti siemenestä ja pian muuttaa 2 tai 3 jalan korkeuden huonekasvina ja ulkona 4 tai viiden. Jokainen siemenpaketti tuottaa 20 tai enempi rakastettavaa sanajalkaa. Mistään sellaista ei ole. Alkää olko haukkumatta mihin tuoksuvia kaunokaisia.

ERIKOINEN TARJOUS

Joka tilaa tohtori Tossun toimittaman muulmaakuulun pilalehden nimeltä PUNIKKI vuodeksi tai puoleksi, saa paketin näitä ihmeellisiä tilaus rahasta ja hinnasta vapaasti postimaksettuna. Siementilaukaia ei täytetä ellei Punikin tilaus seuraa mukana; jos entinen tilauksenne kestää vielä niin kauan että sitä ei voi uusia, tilattan Punikki jatkoksi tuttavallenne ja siemenet ovat teidän. Punikin tilaushinnat: $1.75 vuosi ja $1.05 puoli vuotta. Tilatkaa lukuisilta asiamiehiltä tai lähettäkää tilaus osotteella:

Huom.! Kasvin lähettämisestä huolekti Punikki.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kiitcrki vetä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kaunamme kuudessa ja sen olevet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itsellä vatsavaan sydän-, keuhko- t. m. tautia, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo liitteenästi:

Lawier, Minn.

Mr. P. A. Lignell.

Tvilitä tilaamani Lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen t..n terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.

Kunnioit.. Daniel Kallioniäki.

Täydellisen hoitoon kuuluu suuri pullo Lääkettä, puiveria ja pilleriä sisällisesti nautittaita, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetetään postiosa postikulut suoritettuna $2.50.

Lääkeliin Apteekki on suuria—
—Suomi. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

"Nykyään saatetaan jo pitää varmana, että tänne ei saapunut vain yksi suuri joukko siirtolaisia, joista sitten tuli ensimäiset amerikalaiset", sanoi Hrdlicka. Päinvastoin kuiki meren yli yhtämittaisesti pienempiä joukkoja siirtolaisia ja siirtolaisuutta jatkui jotensakin myöhäisiin aikoihin saakka. Siperia on epäystävällinen maa, jossa nälkä ja kylmyys aina ahdistavat. Tuskin 30 mailin päässä toisella puolen salmea näkivät siirtyvät kansat ja ne jotka pakotettiin muuttamaan tiedemmäksi, toisen maan, missä lumet ja jäätiköt olivat vcpaampia ja missä toimeentulo näytti lupaavammalta. Ajopuita saapui tuolta merentakaiselta rannikolta. Oli saaria, joita voitiin käyttää porraskivinä. Sieltäpäin puhalsivat lämpimämmät tuulet. Kaunniilla säällä oli helppo nähkavereessä purjehtia yli tuon luoteisen väylän, ja sitä tietä saapuivat Amerikaan ensimäisen siirtolaiset Siperian puolelta."

Näin selittää tri Hrdlicka.

Näin saapunet siirtolaiset eivät nähtävästi jääneet pysyväisesti yksinomaan Alaskaan, vaan kaiken todennäköisyyden mukaan jatkoivat matkaansa pitkin rannikkoa etelämmäksi, etsien lämpimämpiä seutuja ja mieluisampia olinpaikkoja. Ja niin sai uusi maailma vähitellen uudet asukkaansa.

"Pohjoisin osa Aasiaa tarjo.. tuhen aikaan ainoan mahdollisen y.. ulkupaikän siirtolaisille", sanoi tri Hrdlicka. "Siitä että intianit ja es.. not ovat aasialaista lähtöa, on viime aikoina löydetty paljon todistelta vanhoista hautakummuista. Viime vuosina toimitetut kaivaukset ja hautojen tutkimukset ovat osoittaneet, että Aasiasta tulleet siirtolaiset eivät olleet niihin aikoihin verraten alhaisella sivistysasteella, vaan oli heillä jotensakin korkea kulttuuri, jonka he toivat tänne mukanaan." — F.I.I.S.

HELVETTI

Kirj. Yrjö Björnbom

Kaikki tämä ei mennyt huomaamattomasti. Kahden kuukauden kuluttua päätti valkoinen valtakomento lähettää Matin vaarallisena bolsheviikkinä, jota vastaan ei ollut "riittävää todistusainehistoa" — tullakseen ammatuksi — Jokanskin leiriin, jossa tavallisesti ilman "monimutkaisia" prosesseja suoriduttiin nopeasti hänen kaltaisistaan. Ja eräänä Pohjolan kuihtuvan kesän viimeisimpänä päivänä astui Matti laivasta purteen, joka saattoi hänet saarelle. Kauhulla oli sitä Kemin leirillä nimitetty "helvetiksi", sillä kaikkialla oli sen maine tunnettu.

Aluksi pidetyn ruumiintarkastuksen ja monenlaisten kyselyjen jälkeen saattoivat vahdit Matin parakkiin. Siellä ottivat hänet innolla vastaan haamunkaltaiseksi kuihtuneet lavitsoilla viruvat vangit "maailman" kuulumisia kysellen. Varsinkin Neuvosto-Venäjästä ja Puna-armeijasta he tahtoivat kuulla. Matti kertoi mitä tiesi, mutta laihoilta tuntuivat hänen tietonsa. Harmitti, ettei ollut paremmin aikaansa käyttänyt. Vankien kertomukset järjestyksestä täällä "helvetissä" puistattivat Mattia, hänen kuullessaan jutun toisensa jälkeen kamalista rääkkäyksistä. Ja jo seuraavana päivänä sai hän itse tutustua niihin, kun hänet kutsuttiin komendantin luo.

— Joko kyyhkyläiseni alat täälläkin kapinoimaan ja agiteeraamaan — ivallisesti ja makean häijysti hymyilen lausui komendantti. Häijynilkinen hymy ilvehti hänen huulillaan. — Minä sinut pirun opetan — sähisi hän hampaittensa raosta, nyrkkiään pöytään iskien. — Paaluun hänet, hirtehinen.

— Emme muistaneet varoittaa — jupisivat vangit toivottomina, muutaman tunnin kuluttua ohihoippuessaan, nähdessään alastoman Matin tolppaan sidottuna väantelehtivän hirvittävästi, hänen ruumistaan mustana kerroksena peittävän sääskien polttecstä. Hän huusi ja tempoi, kunnes lopulta väsyneenä menetti tajuntansa. Vasta kylmä yötuuli sai hänet virkoamaan ja hän häpesi heikkouttaan.

— Joko sait tarpeeksesi — irviste!i komendantti, kun Matti aamulla puutunein jäsenin hänen luokseen paalusta laahattiin.

— .... konna — sähähti Matti, huuliensa raosta raivoissaan sylkäisten pitkän sylyn suoraan komendantin kasvoille.

— Heittiö ... — raivosi komendantti, iskien Mattia nyrkillä kasvoihin. Veri purskahti hänen suustaan ja nenästään. Mutta vielä verta vuotavanakin, saamansa iskun lattialle kaatamana, hän hammasta purren ja leimuavin silmin katseli komendanttia, joka raivoltaan ei saanut sanaa sanottua. Silmät vain irvittävästi mulkoillen päässä pyörivät, huulien änkyttäessä käsittämättömiä petomaisia möläyksiä. Viimein Mattia potkaisten hän karjasi:

— Kuoppaan hänet! Sinne hänet kuitenkin viimein toimitan!

Matti raahattiin meren rannalle kostealle hietikolle. Komendantti seurasi jälessä. Hänen kätensä ja jalkansa sidottiin. Saattajat kaivolvat lapiolla kuopan johon hänet asetettiin seisomaan ja haudattiin niin, että vain pää jäi mullan alta näkyviin. Onnettoman silmät pullistuivat kuopistaan, suonet sinistyen kohosivat otsalle. Joku näkymätön tuntui painavan hänen rintaansa ja vetävän häntä vastustamattomasti jaloista alaspäin maan uumeniin. Mutta siitkin hänen huulensa muffisivat kauheita, synkkiä kirouksia. Kasvoille ranta-aaltojen pärskyttämä kylmä ja suolainen merivesi kirveli silmiä, mutta piti häntä samalla tunnoillaan.

Julmalla itsetyydytyksellä katseli komendantti hetken "voitettua" vihollista. Sitten hän saapaan kärellä potkasi hiekkaa haudatun silmille ja poistui. Matti jäi yksin.

— Hän ei muistanut montako päivää oli viettänyt kuopassa. Hän ei tiennyt, että muut vangit salaa olivat hänelle kantaneet ruokaa, jota kuitenkaan tajuton Matti ei volnut niellä. Eikä muistanut hän sitäkään, kun hänet kuopasta kannettiin parakkiin ja viskattiin lavitsalle. Eikä hän tiennyt herätessään maanneensa viikottain kuumehoureissa elämän ja kuoleman välillä.

Tämän jälkeen ei Matti enää pystynyt kunnolla jalolleen. Ankaran malariakuumeen johdosta oli hän niin heikko, ettei voinut lavitsalta pitkiin aikoin nousta. Tämän lisäksi vaivasi häntä hirveä reumatismi muistona Kemin kuraisesta leiristä ja Jokanskin piinakuopasta. Kun hän viimeinkin hoiperteli toveriensa tukemana ulos, oli jo pimeä Pohjolan talvi. Hän näki rannalle kaivettuja suuria puoliksi lumen ja veden täyttämiä kuoppia.

— Mitä ne ovat? — kysyi hän ihmetellen tovereiltaan.

— Ne ovat hautamme, jotka komendantti syksyllä kaivatti. Kukaan meistä ei näe ensi kevättä. Ennenkin vain harvat ovat täällä kuumeelta, köntyriltä ja muilta taudeilta sekä kidutuksilta talven yli hengissä säilyneet.

Mutta osa vangeista näki kuitenkin kevään. Jäämeren viskellessä vihaisia ärjyviä talvimyrskyjen aaltoja autiorannalle. Kaarian ja Valkean työntäessä ulvia jäätelejään suuriksi röykkiöksi kivikoille, läheni sumuista saarta jäänmurtajan vanavedessä kaksi laivaa. Ne tulivavat lännestä — Muurmannista — tuomaan pelastusta kiusatuille. Laivan kansilla kihisi asiestettuja englantilaispukuisia sotilaita ja nokivaatteisia työläisiä. Uhkaavina ammottivat pikatykkien kidat valmiina saarta kohden. Kapinaan nousseet ja valkoisen vallan kukistaneet työläiset ja sotilaat tulivat veljiään pelastamaan.

Mutta ennenkuin he kerkisivät malhin, tapahtui siellä jotakin odottamatonta. Saaren langaton lennätin oli ilmasta vastaan ottanut työväen voittoa Muurmannilla kuuluttavat sähkökipinät. Kulovalkeana levisi tieto vartiosion keskuuteen, saivatpa siitä vjestin vangitkin. Hartaana he pelastusta odottelivat.

Tieto tuli illalla. Komendantti antoi ankaran määräyksen, kieltäen kaikkia vankeja parakeista polstumasta, käskien ampua jokaisen, joka ei kieltoa noudata. Yön hiljaisuudessa valeltiin parakkien seinät paloöljyllä. Komendantti aikoi polttaa kaikki vangit elävältä, astuakseen sitten Vienasta tulossa olevaan lahtarien laivaan.

Mutta osa vartijoistakin oli kyllästynyt komendantin julmuuksiin ja heitä kauhistutti komendantin aikomus. Sdlaa he ilmoittivat asiasta vangeille, joiden keskuudessa nousi sanoin kuvaamaton hämminki ja raivo.

— Miksi ette anna meille aseita. Suoriudumme kyllä komendantista ja hänen miehistään — ahdistivat he joka puolelta vartijoita. Mutta tehän olette myöskin samaa joukkiota!

— Emme ole. Mutta meidän on ollut pakko ... ajatelkaa ... vaimot ja lapset — puolustelivat vartijat.

— Emme tee teille mitään ja puolustamme teitä, kun omlemme luokse pääsemme. Mutta antakaa meille aseet.

Komendantti apulaisineen heräsivät kiväärien rätinään. Mutta ennenkuin he ehtivät pukeutua ja tempaista revolverinsa, murtui ovi raskaista kiväärinperän iskuista. Toistakymmentä kivääriin piippua suuntausi häntä kohden. Vavisten ja kalpeana tuijotti hän miden takaa hurjina ja vihasta palavina hänen räikkäämiensä vankien kasvoja. Hän käsitti että on tullut tiliinteon hetki....

Komendantin apulainen ja uskollisena pysynyt vartiosto samoin yllätettiin. Aamun valjetessa saarta lähenevät laivat tapasivat vangit rannalla. Ei kaikkia, ehkä noin puolitoista sataa. Loput eivät pystyneet parakeista liikahtamaan, vaan avuttomina lojuivat lavitsoilla.

Kaikki vangit siirrettiin laivaan Seuraava päivä oli mailleen menossa. ennenkuin se oli tehty. Komendantti apulaisineen sekä vartiosto olivat nyt itse joutuneet vartioitaviksi

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

FORT WILLIAM, ONT

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

G. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street. — Puhelin 1185 S.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLMI, KELLOSEPpä. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osoitteella: 248 Queen St. W., Toronto 2, Ont.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co. 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont. Puhelin Ad. 3198. (MK)

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Oja-la (MT

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Halutaan

Naiskokki kämpälle. Ruokaa olisi laitettava 25—30 miehelle. Jonkun verran englannin kieltä olisi taidettava. Lähempiä tietoja antaa:

OLE JOHANSON,
Mile 61½, C. N. R. Camp, Ont.

A. PARENT

118 DURHAM STREET,
PHONE 1454

Sähkö, putki ja lämmitystyötä

Sähköuuneja, pyykinpesukoneita ja tarpeita

NOPEA JA HYVÄ PALVELUS,
olipa iso tai pieni työ

SUDBURY, ONTARIO

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 893, Port Arthur, Ont. (TP

Sudbury

TYÖMAASOLU NO. 7

kokous pidetään torstaina, heinäkuun 4 päivänä, kello 8 illalla suomalaisella haalilla. Tärkeitä asioita. Saapukaa joukolla. — Erä.

S. J. SUDBURYN OSASTON

uuden ja vanhan johtokunnan kokous pidetään Liberty-haalilla keskiviikkona, 3 pnä t.k., kello 8 illalla. Uuteen johtokuntaan kuuluvat seuraavat: H. Ellmen, J. V. Kannasto, E. Wilen, J. Seppälä, K. G. Asiala, P. Ruohonen ja A. Kannisto. Saapukaa kokoukseen, please. — Johtok.

Ankara kaivosräjähdys Chilessä

8 työläistä surmattu

ANTOFAGASTA, Chile, kesäk. 30. — Kahdeksan työläisen tiedetään tähän mennessä saaneen surmansa ja 17 loukkaantui räjähdyksessä Chuquicamatan kaivoksessa, jonka omistavat amerikalaiset. Loukkaantuneista uskotaan viiden kuolevan vammoihinsa. Lähempiä tietoja puuttuu.

Neuvostoliitto saa hyvän viljasadon

MOSKOVA, kesäk. 30. — Kauppakomissari on ilmoittanut, että tämän vuoden viljasato tulee kaikesta päätäen olemaan parempi kuin viime vuonna. Hyvää viljasatoa odotetaan Ukrainassa ja mustanmullan seuduilla, sekä Pahjois-Kaukasiassa. Valtion tilojen ja yksityisten talonpoikain kanssa tehdyt viljanhankintasopimukset tekevät nyt jo 5,000,000 tonnia, verrattuna 1,170,000 tonniin viime vuonna.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 310 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Fransai, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

100

JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Aftos-Satsin nauttiessa

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niitoksia tuossa miten. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen epäilemättä siitä kiitollinen. Pitrul Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAISEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Monien sitkeät tunnusmerkit ovat seuraavat: Yleinen väsymys, ruoansulatuksen kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täydellisyys, oksentamisen tai tajunnan ohenemisen, sinisen renkaat silmien alla, päänsärky, ihottumien ja epämiellyttävä tuntein vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti taudeissa sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja muut jalo on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsi madoista, vaikkei niitä ole silkoyksikin todennut. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut Canadassa tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaistyön myynnä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan saattaa ilman lääkärin suhteen hankkimista. — Lähetetään postimaksuineen $2.50 hinnoilla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on vanha—
—Suom. Apteekki Yhtyvallassa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Halutaan tietää

Missä olet entinen tuttavani, Kalle Vänni? Oleppa hyvä ja paiskaa kirjeellä allekirjoittanutta jos satut tämän huomaamaan. Myöskin kaikilta tutuilta kirjeet tervetulleet osoitteella: (154

August Keituala (Annala),
Box 23, Hazelton, B. C.

Missä on siskoni Edla Frögård eli toisella nimellä Leino, kotoisin Bomarkusta, Turun l.? Jollei hän itse satu huomaamaan näitä rivejä, niin jos joku hyväntahtoinen ilmoittaisi hänen osoitteensa. Hän on ollut Yhdysvaltain puolella. Tässä olisi osote: (154

Aliina Roosendahl,
963 St. Antoine St., Montreal, Que.

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee serkkuni Minna ja Hilma Jokela, kotoisin Jämijärveltä, Turun ja Porin läänistä? Jos ei he itse satu tätä huomaamaan, niin jos joku heidän tuttavansa hyväntahtoisesti ilmottaisi osoitteella: (155

Mr. Fred Oja,
Steeledale, Sask.

Vilho Jokimies, jos et selvitä asioitasi kuukauden sisällä, niin menettelen hänen tavaroidensa kanssa niinkuin omieni. (155

John Wiinamäki,
Box 236, Rouyn, Que.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa ateerioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

SUOMEEN-CANADAAN

Säännöllinen, molempiin suuntiin tapahtuva vilkas kulkuvuoroyhteys neljällä tunnetulla nopeakulkuisella valtamerilaivallamme. Laivojamme lähtee kumpaankin suuntaan suunnilleen joka viikko. Vaihtoehtoinen matka joko Oslon tai Kööpenhaminan kautta. Samalla valtamerilaivalla mukavasti ja nopeasti molempien avomerien ylitse ilman turhia muuttoja tai odotuksia.

KULKUVUOROT NEW YORKISTA:

as "Frederik VIII" - heinäk. 6
as "United States" - heinäk. 20
as "Hellig Olav" — heinäk. 27
as "Oscar II" — elok. 3

Ei mitään vaikeuksia New Yorkin kautta matkustettaessa, konttorimme auttavat matkaluvan hankinnassa mielihyvällä ja maksuttomasti.

III l. Suomeen $108.50
III l. Suomesta 120.00

"Frederik'illä" $2. kalliimpi.
Vero poistettu.

Edestak. piletissä yli $45. säästö.

Tuottaessanne sukulaisianne tai tuttavianne Canadaan pyytäkää asiamieheltä aina ensiksi Skandinavian-Amerikan Linjan hinnastoja ja kulkuvuoroluetteloja. 50-vuotinen kokemus matkustajaliikenteessä. Hyvä huolenpito matkustajista matkan alusta lopuun saakka.

Scandinavian-American Line

1410 Stanley St. Montreal

SCANDINAVIAN-AMERIKAN LINE,
461 Main St. Winnipeg, Man.

SCANDINAVIAN-AMERIKAN LINE,
1321 Fourth Ave. Seattle, Wash.

J. V. KANNASTO,
Box 69, Sudbury, Ont.

Hammaslääkäri
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
Sudbury - - Ontario

SUOMALAINEN
PARTURI

Otan vastaan kotonani kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä (toinen kerros). (T

ELSSA GLADE
341 King St. W., Toronto, Ont.

Thos. E. Kokko, D.C.
Chiropractori ja Hieroja
334 Alberta Corner
CALGARY ALBERTA

Hermotaudit, Reumatismi, Hengenahdistus, Ruuansulatuselimistö y.m. Takaamme parantaa ilman lääkkeitä.

Maitoa ja MORE MILK

Yksi tapa jolla voitte antaa lapsillenne sen "yksi vartti maitoa päivässä", kuten terveyslautakunnat kehoittavat antamaan lapsille, on se, että tarjoatte heille maidosta valmistettuja ruokia, jotka ovat niin ravinnollisia, jos tehty Bordens St. Charles maidosta. Pyytäkää vapaa keitto-ohjekirja, joka on täynnä käytännöllisiä ehdotuksia. Käyttäkää kuponkia.

(Korkea kannu St. Charles, kaksinkertaisesti rikasta, tekee 1 quartin pullotettua maitoa)

VAPAA KEITTO-OHJEKIRJA
The Borden Co. Limited, Dept. A
140 St. Paul St. W., Montreal
OSOITE _____
NIMI _____

Borden's
ST. CHARLES MILK
(Sokeroimatonta)

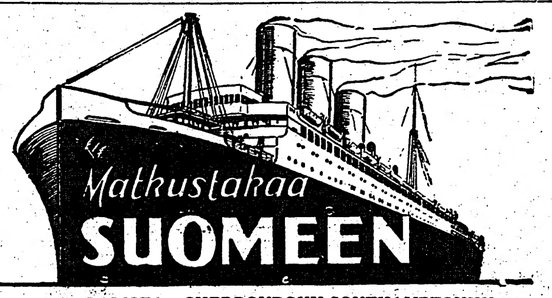

MONTREALISTA—CHERBOURGIIN-SOUTHAMPTONIIN
Heinäk. 5 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Heinäk. 10 ..... MONTROSE
Heinäk. 18| Elok. 15 ..... METAGAMA
Elok. 7| Elok. 27 ..... MONTROYAL
Elok. 31 ..... DUCHESS OF RICHMOND

LIVERPOOLIIN
Heinäk. 3| Heinäk. 26 ..... DUCHESS OF ATHOLL
Heinäk. 12 ..... MONTROYAL
Heinäk. 20| Elok. 17| Syysk. 14 ..... MELITA
Elok. 2| Elok. 28 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Elok. 3| Elok. 31 ..... MINNEDOSA
Elok. 9 ..... MONTROSE
Syysk. 4| Syysk. 27 ..... DUCHESS OF YORK

GLASGOWIIN—BELFASTIIN
Heinäk. 3**| Heinäk. 26 ..... DUCHESS OF ATHOLL
Heinäk. 4| Elok. 3|Elok. 31 ..... MINNEDOSA
Heinäk. 12 ..... MONTROYAL
Heinäk. 20| Elok. 17| Syysk. 14 ..... MELITA
Elok. 9 ..... MONTROSE

QUEBECISTA
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN
Heinäk. 9| Heinäk. 30 ..... EMPRESS OF SCOTLAND
Elok. 13| Syysk. 3 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA
Elok. 20| Syysk. 10 ..... EMPRESS OF SCOTLAND
Syysk. 3| Syysk. 24 ..... EMPERSS OF AUSTRALIA

*Poikkea Cobh'ssa.
**Ei poikkea Belfastissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain mainsuosituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTI

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Parturiliikkeeni
—sijaitsee—
Katheline ja Montague katujen kulmassa
Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

Menköön vanha kello

L. Kyynyltä
voi ostaa uuden

115 Robertson St. - Fort William

HIERONTAA
ottaa vastaan 55 Yonde kadulla olevassa saunassa
MRS. A. JOHANSON
Puhelin 495 Sudbury, Ont. (T-9

Willamette Blvd. Sanitarium
on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat säh. kohoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.
Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin: Walnut 6747.

MATKUSTAKAA SUOMEEN
RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA
Suomalaisten Suosima Linja
Lyhyt, Nopea ja Mukava Matka
SUOMEEN
(GÖTEBORGIN KAUTTA)
Laivojen Kulkuvuorot New Yorkista
"GRIPSHOLM" ..... Heinäkuun 17 p.
"DROTTNINGHOLM" ..... Elokuun 3 p.
"KUNGSHOLM" ..... Elokuun 10 p.

Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa palatsimaisessa valtamerilaivassa

Koko matka Suomeen kestää ainoastaan 10 *vuorokautta*

ERINOMAINEN TILAISUUS NÄHDÄ NEW YORK, MAAILMAN IHMEELLISIN KAUPUNKI

EI MITÄÄN HANKALUUKSIA NEW YORKIN KAUTTA MATKUSTAESSA

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, Montreal, Que.
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA
ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa
FORD AUTO
Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.
$116.00 käteismaksu
loppu helpoilla ehdoilla
Sudbury **McLEOD GARAGE** Ontario

Suomeen matkustajat, miksi ette käytä niitä etuisuuksia kuin teillä on tarjolla?

Ostaessanne pilettinne meiltä tai jostain muusta Vapauden liikkeestä, voitte käyttää hyväksenne niitä neuvoja mitä jouluhuvimatkan johtajan kokemuksella voin teille antaa. Olemme asemalla vastassa jos ilmoitatte tulostanne ja avustamme teitä matkan järjestämisessä vapaasti.

CANADIAN PACIFIC, CUNARDIAN ja WHITE STAR LINJAN laivat lähtevät Montrealista joka perjantai ja lauantaina kesäaikataulun mukaan.

RUOTSIN AMERICAN, BALTIC AMERICAN ja SCANDINAVIAN AMERICAN LINJAN laivat lähtevät New Yorkista. Kysykää lähtöpäivää lähemmin.

JOHN STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St. Montreal, Que.

Helsingin Työväen Säästöpankki
Postiosoite: Suom, Helsinki. Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.
Maksaa korkoa
Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

A. HURST
YLEINEN KAUPPA SEKÄ POSTIKONTTORI
Rosegrove - - Ontario

Mottomme on palvelus. Hintamme ovat oikeat. Tahtomme on tyydyttää. Meiltä löydätte täydellisen varaston ruoka, y.m. tavaraa. (M

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?